

บทที่ 6 ยาเสพติด

เรียบเรียงโดย: อาจารย์จิราครณ์ ถิ่นอ่อน

ความหมายของยาเสพติด

ความหมายโดยทั่วไป หมายถึง สารหรือยาที่อาจจะเป็นผลิตภัณฑ์ธรรมชาติหรือจากการสังเคราะห์ ซึ่งเมื่อบุคคลใดเสพหรือรับเข้าสู่ร่างกายซ้ำๆ กันแล้วไม่ว่าโดยวิธีการใดๆ เป็นช่วงระยะๆ หรือนานติดต่อกันก็ตามจะทำให้บุคคลนั้นต้องตกอยู่ใต้อิทธิพลของสารนั้น ทางด้านจิตใจหรือรวมทั้งทางด้านร่างกายและอาจต้องเพิ่มปริมาณการเสพขึ้นเรื่อย ๆ จนทำให้สุขภาพของผู้เสพนั่นเสื่อมโทรมลง ประการสำคัญเมื่อถึงเวลาเสพแล้วไม่ได้เสพและจะมีอาการผิดปกติทางด้านจิตใจหรือรวมทั้งทางด้านร่างกาย เมื่อไม่ได้เสพ

ความหมายของเภสัชกร คือ สิ่งที่ทำให้เกิดพิษเรื้อรังและปรากฏอาการของโรคอย่างชัดเจนภายหลังเมื่อหยุดเสพแต่ความหมายในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์คือสิ่งที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนในสังคมความหมายในทัศนะของนักกฎหมาย คือ สิ่งที่ทำให้เกิดพิษและพิษของมันเป็นต้นเหตุของอาชญากรรม ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงพอให้ความหมายโดยทั่วไปและความหมายตามกฎหมายดังนี้ ความหมายตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2522 “ยาเสพติดให้โทษหมายถึง ยา หรือสารเคมีหรือวัตถุชนิดใดๆหรือพืช ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยวิธี กิน ดม สูบ หรือ ฉีดแล้วจะทำให้เกิดผลต่อร่างกาย และจิตใจ ในลักษณะสำคัญดังนี้

1. ต้องเพิ่มขนาดการเสพมากขึ้นเรื่อยๆ
2. มีความต้องการเสพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา
3. เมื่อถึงเวลาเสพแต่ไม่ได้เสพจะมีอาการขาดยา
4. สภาพร่างกายโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง

ชนิดของยาเสพติด สามารถแบ่งได้ตามลักษณะดังนี้

1. แบ่งตามแหล่งที่เกิดได้

1.1 ยาเสพติดธรรมชาติ (Natural Drugs) คือ ยาเสพติดที่ผลิตได้มาจากพืช เช่น ฝิ่น กระทั่งม กัญชา

1.2 ยาเสพติดสังเคราะห์ (Synthetic Drugs) คือ ยาเสพติดที่ผลิตขึ้นด้วยกรรมวิธีทางเคมี เช่น เฮโรอีน แอมเฟตามีน

2. แบ่งตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 ได้แก่

2.1 **ประเภทที่ 1** ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรงไม่มีประโยชน์ทางการแพทย์ เช่น เฮโรอีน(Heroin) แอมเฟตามีน (Amphetamine) เมทแอมเฟตามีน(Methamphetamine) แอลเอสดี (LSD) เอ็กซ์ตาซี(Ecstasy) หรือ MDMA

2.2 **ประเภทที่ 2** ยาเสพติดให้โทษที่มียาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น ฝิ่น (Opium) มอร์ฟีน (Morphine) โคลเคนหรือโคคาอินเมทาโดน (Methadone)

2.3 **ประเภทที่ 3** ยาเสพติดให้โทษที่มียาเสพติดให้โทษประเภท 2 ผสมอยู่ เช่น ยาแก้ไอที่มีโคเคอินผสมอยู่

2.4 **ประเภทที่ 4** สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 หรือ ประเภทที่ 2 เช่น อะเซติกแอนไฮไดรด์ (Aceticanhydride) อะเซทิลคลอไรด์ (Acetylchloride) เอทิลิดีน ไดอะเซเตด (Ethylidinediacetate) ไลเซอร์จิก อาซิก (Lysergic Acid)

2.5 **ประเภทที่ 5** ยาเสพติดให้โทษที่มีได้อยู่ในประเภทที่ 1 ถึงประเภทที่ 4 เช่น ฝิ่น กัญชา ฝิ่นกระท่อม ฝิ่นฝิ่น (ซึ่งหมายความรวมถึงพันธุ์ฝิ่น เมล็ดฝิ่น กล้าฝิ่น ฟางฝิ่น ฝิ่นหีดขี้ควาย)

3. แบ่งตามการออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทได้แก่

3.1 ยาเสพติดประเภทกดประสาท เช่น ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน ยากล่อมประสาท สารระเหย

3.2 ยาเสพติดประเภทกระตุ้นประสาท เช่น แอมเฟตามีน กระท่อม โคลคาอิน

3.3 ยาเสพติดประเภทหลอนประสาท เช่น แอลเอสดี ดีเอ็มที เห็ดขี้ควาย

3.4 ยาเสพติดประเภทออกฤทธิ์ผสมผสาน (อาจ กด กระตุ้น หรือหลอนประสาทร่วมกัน) เช่น กัญชา

4. แบ่งตามองค์การอนามัยโลก จัดแบ่งยาเสพติดไว้ 9 ประเภท ได้แก่

- 4.1. ประเภทฝิ่น หรือ มอร์ฟินรวมทั้งยาที่มีฤทธิ์คล้ายมอร์ฟิน เช่น ฝิ่น มอร์ฟิน เฮโรอินเพทิดีน
- 4.2. ประเภทบาบิทูเรท รวมทั้งยาที่มีฤทธิ์ทำนองเดียวกัน เช่น เซโคบาร์บิทัล อะโมบาร์บิทัล พาราไลไฮด์ เมโพรบาเมท ไดอาซีแพม คลอไดอาซีพอกไซด์
- 4.3. ประเภทแอลกอฮอล์ เช่น เหล้า เบียร์ วิสกี้
- 4.4. ประเภทแอมเฟตามีน เช่น แอมเฟตามีน เดกซ์แอมเฟตามีน
- 4.5. ประเภทโคเคน เช่น โคเคน โบโคเคน
- 4.6. ประเภทกัญชา เช่น ใบกัญชา ยางกัญชา
- 4.7. ประเภทกัท เช่น ใบกัท ใบกระท่อม
- 4.8. ประเภทหลอนประสาท เช่น แอลเอสดี ดีเอ็มที เมสคาลีน เมล็ดมอร์นิงโกลดี ต้นลำโพง เห็ดเมาบางชนิด
- 4.9. ประเภทอื่นๆ เป็นพวกไม่สามารถเข้าประเภทใดได้ เช่น ทินเนอร์ เบนซิน น้ำยาล้างเล็บ ยาแก้ปวด บุหรี่

ยาเสพติดที่แพร่ระบาดในประเทศไทย

ฝิ่น(Opium)

ฝิ่น เป็นสารประกอบชนิดหนึ่ง ซึ่งได้จากยางของผลฝิ่น ในเนื้อฝิ่นมีสารเคมีผสมอยู่มากมายประกอบด้วยโปรตีน เกลือแร่ ยางและกรดอินทรีย์ เป็นแอลคาลอยด์ (Alkaloid) ซึ่งเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้ฝิ่นกลายเป็นยาเสพติดให้โทษร้ายแรงแอลคาลอยด์ ในฝิ่นแบ่งแยกได้เป็น 2 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 ออกฤทธิ์ทำให้เกิดอาการมึนเมา และเป็นยาเสพติดให้โทษโดยตรงแอลคาลอยด์ประเภทนี้ทางเภสัชวิทยา ถือว่า เป็นยาทำให้อนอนหลับ (Hypnotic) แอลคาลอยด์ที่เป็นสารเสพติดซึ่งออกฤทธิ์ตัวสำคัญที่สุดในฝิ่น คือ มอร์ฟิน (Morphine)

ประเภทที่ 2 ออกฤทธิ์ทำให้กล้ามเนื้อห่อนคลายตัว ซึ่งทางเภสัชถือว่า แอลคาลอยด์ ในฝิ่นประเภทนี้ ไม่เป็นสารเสพติด แต่มีฤทธิ์ทำให้กล้ามเนื้อของร่างกายห่อนคลายตัว ซึ่งมีปาเวอร์รีน (Papaverine) เป็นตัวสำคัญ

ฝิ่นเป็นพืชล้มลุกขึ้นในที่สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 3,000 ฟุตขึ้นไป เป็นยาเสพติดที่เป็นต้นตอของยาเสพติดร้ายแรง เช่น มอร์ฟิน เฮโรอินและ โคเคอิน มีการลักลอบปลูกฝิ่นมากทางเหนือของประเทศไทย บริเวณแนวพรมแดนที่เรียกว่า สามเหลี่ยมทองคำ

เนื้อฝิ่นได้มาจากยางของผลฝิ่น ที่ถูกกรีดจะมีสีขาว เมื่อถูกอากาศจะมีสีคล้ำลง กลายเป็นยางเหนียวสีน้ำตาลไหม้ หรือดำ มีกลิ่นเหม็นเขียว และรสขมเรียกว่า ฝิ่นดิบ ส่วนฝิ่นที่มีการนำมาสูบเรียกว่า ฝิ่นสุก ได้มาจากการนำฝิ่นดิบไปต้มหรือเคี่ยวให้สุก

ฤทธิ์ในทางเสพติด

- ฝิ่นออกฤทธิ์กดประสาท
- มีอาการเสพติดทางร่างกายและจิตใจ
- มีอาการขาดยาทางร่างกาย

อาการผู้เสพ

จิตใจเฉื่อยล่อง ง่วง ซึม แก้วตาหริ้ พูดจาวกวน ความคิดเชื่องช้า ไม่รู้สึกหิว ซึ่พจรเต้นช้า

โทษทางกฎหมาย

จัดเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 2 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522

ศัพท์ในวงการยาเสพติด

หุม หมายถึง ฝิ่นที่คลุกยาฉุน ยาเส้น ใบพลู ใบจาก หรือกัญชาใช้ม้วนสูบด้วยกล้อง
จ้อย หมายถึง หน่วยนับที่ใช้เรียกกับฝิ่น เช่นฝิ่น 1 จ้อย น้ำหนักประมาณ 1.6 กิโลกรัม

มอร์ฟีน(Morphine)

มอร์ฟีน เป็นแอลคาลอยด์(Alkaloid) ของฝิ่นที่สำคัญที่สุดซึ่งเป็นตัวการที่ทำให้ฝิ่นมีฤทธิ์เดชแห่งความมึนเมา ชาวเยอรมันชื่อ SERTURNER เป็นผู้สกัดจากฝิ่นเมื่อปี ค.ศ.1803(พ.ศ.2346) ได้เป็นครั้งแรกฝิ่นชั้นดี จะมีมอร์ฟีนประมาณ 10%-16% ฝิ่นหนัก 1 ปอนด์นำมาสกัดจะได้มอร์ฟีนประมาณ 0.22 ออนซ์ หรือ 6.6 กรัม มอร์ฟีนมีลักษณะ 2 รูปคือ รูปอิสระ (Free) และรูปเกลือ (Salt) สำหรับที่มีลักษณะเป็นรูปของเกลือ ได้แก่ ซัลเฟต (Sulfate) ไฮโดรคลอไรด์ (Hydrochloride) อาซิเตท (Acetate) และทาร์เตรท (Tartrate)มอร์ฟีนรูปเกลือที่นิยมทำมากที่สุดคือ Sulfate ในปัจจุบันมอร์ฟีนสามารถทำขึ้นได้โดยการสังเคราะห์ด้วยกรรมวิธีทางเคมีแล้ว

มอร์ฟีน เป็นผงสีขาวหรือเทาเกือบขาว ไม่มีกลิ่น มีรสขม มีฤทธิ์สูงกว่าฝิ่น เสพติดได้ง่าย มีลักษณะเป็นเม็ด เป็นผง และเป็นก้อน หรือละลายหลอดบรรจุหลอดสำหรับฉีด นำเข้าสู่ร่างกายโดยวิธีฉีดเป็นส่วนมากมอร์ฟีนใช้เป็นยาหลักหรือมาตรฐานของยาแก้ปวด ยาจำพวกนี้กดระบบประสาทส่วนกลาง ลดความรู้สึกเจ็บปวด ทำให้รู้สึกง่วงหลับไป และลดการทำงานของ

ร่างกายอาการข้างเคียงอื่นๆ ก็คือ อาจทำให้คลื่นเหียนอาเจียน ท้องผูก เกิดอาการคันบริเวณใบหน้า ตาแดงเพราะ โลหิตชนิด ม่านตาหดตีบ และหายใจลำบาก

ฤทธิ์ในทางเสพติด

- มอร์ฟินออกฤทธิ์กดระบบประสาท
- มีอาการเสพติดทางร่างกายและจิตใจมีอาการขาดยาทางร่างกาย

อาการผู้เสพ

คลื่นเหียนอาเจียน ท้องผูก เกิดอาการคันหน้า ตาแดง ซึม ง่วงนอน ไม่สนใจ
สิ่งแวดล้อม

โทษทางกฎหมาย

จัดเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 2 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522

ประโยชน์ของมอร์ฟินในทางการแพทย์

โดยที่มอร์ฟินออกฤทธิ์กดศูนย์ประสาทสมองส่วน Cerebral Cortex ดังนั้นแพทย์
ผู้เชี่ยวชาญจึงสามารถนำมอร์ฟินมาใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์ได้โดยถูกต้อง ตามกฎหมาย การ
ใช้มอร์ฟินก็เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยลดความเจ็บปวดลดความเจ็บปวดได้ ดังนี้

1. ช่วยยกระดับความอดทน ต่อความรู้สึกเจ็บปวดให้สูงขึ้น จึงทำให้ช่วยรับ
ความรู้สึกด้านเจ็บปวดน้อยลงเพราะฤทธิ์มอร์ฟินไปกดประสาทส่วนรับความรู้สึกดังนั้นถ้าความ
เจ็บปวดของร่างกายเป็นขนาดกลางความเจ็บปวดนั้นจะหายไปได้ แต่ถ้าความเจ็บปวดนั้นขนาดสูง
เช่น ปวดเสียดแทง หรือปวดจี๊ด ฤทธิ์ของมอร์ฟินก็จะไปกดประสาททำให้เปลี่ยนเป็นความเจ็บปวด
แบบตื้อหรือปวดชาๆ ไม่รุนแรงเท่าเดิม ผู้ป่วยจึงทนต่อความเจ็บปวดได้

2. ช่วยยกระดับอารมณ์ของผู้ป่วยให้สูงขึ้น โดยปกติผู้ป่วยที่มีความเจ็บจะมีอารมณ์
เศร้าหมอง และหุดหู่ไม่เบิกบาน เมื่อแพทย์ให้มอร์ฟินเข้าไปกดระบบประสาททำให้เกิดความรู้สึก
มีนวลลดความเจ็บปวดลงได้ เป็นเหตุทำให้เกิดความสบายอารมณ์ขึ้น

3. บ้างช่วยขจัดความวิตกกังวล ห่วงใย และความหวาดกลัวให้หมดไป โดยที่ฤทธิ์ของ
มอร์ฟินเข้าไปกดประสาทส่วนต่างๆ ของร่างกาย เช่น ประสาท ซิมพาเทติก ทำให้อวัยวะใน
ร่างกายทำงานน้อยลง เท่ากับเป็นการพักผ่อนของร่างกาย ช่วยให้เกิดความผาสุกทางด้านจิตใจ จึง
ขจัดความวิตกกังวลและความหวาดกลัวลงได้

เฮโรอีน(Heroin)

เฮโรอีน เป็นยาเสพติดที่ได้จากการสังเคราะห์ทางเคมีจากปฏิกิริยาระหว่างมอร์ฟินกับสารเคมีบางชนิด เช่น อาเซติกแอนไฮไดรด์ (Aceticanhydride) หรือ อาเซติคลอไรด์ (Acetyl chloride) หรือเอทิลิดีนไดอะเซเตต (Ethylidene diacetate) โดยนักวิจัยชาวอังกฤษ ชื่อ C.R. Wright ได้ค้นพบวิธีการสังเคราะห์ เฮโรอีนจากมอร์ฟิน โดยใช้ น้ำยาอาเซติกแอนไฮไดรด์ (Aceticanhydride) และบริษัทผลิตยาไบเออ (Bayer) ได้นำมาผลิตเป็น ยาออกสู่ตลาดโลก ในชื่อทางการค้า "Heroin" และนำมาใช้แทนมอร์ฟินอย่างแพร่หลาย หลังจากที่มีการใช้เฮโรอีนในวงการแพทย์นานถึง 18 ปี จึงทราบถึงอันตรายและผลที่ทำให้เกิดการเสพติดที่โหดร้ายแรงจนปี พ.ศ.2467 (ค.ศ.1924) ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ออกกฎหมายระบุให้เฮโรอีนเป็นยาเสพติดให้โทษห้ามมิให้ผู้ใดเก็บไว้ในครอบครอง

หลังจากนั้นต่อมาอีก 35 ปี คือเมื่อ พ.ศ.2502 เฮโรอีนจึงได้แพร่ระบาดสู่ประเทศไทย จึงออกกฎหมายให้เฮโรอีนและมอร์ฟินเป็นยาเสพติดให้โทษ

เฮโรอีนออกฤทธิ์แรงกว่ามอร์ฟินประมาณ 4-8 เท่า และออกฤทธิ์แรงกว่าฝิ่น ประมาณ 30-90 เท่า โดยทั่วไปเฮโรอีน จะมีลักษณะเป็นผงสีขาว สีน้ำตาล หรือสีครีม มีรสขม ไม่มีกลิ่นและแบ่งได้เป็น 2 ประเภท เช่นเดียวกับมอร์ฟิน ได้แก่ เฮโรอีนเบส (Heroin base) ซึ่งมีคุณลักษณะเด่นคือไม่ละลายในน้ำ ส่วนอีกประเภทหนึ่ง คือเกลือของเฮโรอีน (Heroin salt) เฮโรอีนไฮโดรคลอไรด์ (Heroin hydrochloride)

เฮโรอีนที่แพร่ระบาดในประเทศไทยมี 2 ชนิด คือ

1. เฮโรอีนผสมหรือเรียกว่าเฮโรอีนเบอร์ 3 หรือไอระเหย เป็นเฮโรอีนที่มีความบริสุทธิ์ต่ำ เนื่องจากมีการผสมสารอื่นเข้าไปด้วย เช่นผสม สารหนู สตริกนิน ยานอนหลับ คาเฟอีน แป้ง น้ำตาลและอาจผสมสี เช่นสีม่วง สีชมพูอ่อน สีน้ำตาล อาจพบในลักษณะเป็นผง เป็นเกล็ดหรืออัดเป็นก้อนเล็ก ๆ มีวิธีการเสพโดยสูดเอาไอสารเข้าร่างกาย จึงเรียกว่า "ไอระเหย" หรือ "แคป"
2. เฮโรอีนเบอร์ 4 เป็นสารเฮโรอีนไฮโดรคลอไรด์ที่มีความบริสุทธิ์สูง มีลักษณะเป็นผงละเอียด หรือเป็นคล้ายเมล็ดไข่ปลา หรือพบในลักษณะอัดเป็นก้อนสีเหลี่ยมผืนผ้า มักมีสีขาวหรือสีครีม ไม่มีกลิ่น มีรสขมเป็นที่รู้จักทั่วไปว่า "ผงขาว" มักเสพโดยนำมาละลายน้ำแล้วฉีดเข้าร่างกายหรือผสมบุหรี่สูบ

อาการผู้เสพ

1. มีอาการปวดกล้ามเนื้อกระดูก ปวดตามข้อ ปวดสันหลัง ปวดบั้นเอว ปวดหัวรุนแรง
2. มีอาการจุกแน่นในอก คล้ายใจจะขาด อ่อนเพลียอย่างหนักหมดเรี่ยวแรง มีอากาศหนาว ๆ ร้อน ๆ อึดอัดทรมันทรมาน นอนไม่หลับ กระสับกระส่าย บางรายมีอาการชักตาตั้งน้ำลายฟูมปาก ม่านตาดำหดเล็กลง
3. ใจคอหงุดหงิด ฟุ้งซ่าน มึนงง หายใจไม่ออก
4. ประสาทเสื่อมความจำเสื่อม

โทษทางร่างกาย

1. โทษต่อผิวหนังเป็นอาการที่ทำให้เส้นเลือดใต้ผิวหนังเกิดการขยายตัวเกิดเป็นตุ่มแดงเล็กๆ ขึ้นบริเวณผิวหนัง เกิดการขยายตัว เกิดเป็นตุ่มแดงเล็ก ๆ ขึ้นบริเวณ ผิวหนัง และกระตุ้นสารฮิสตามีน (Histamine) และกระตุ้นต่อมเหงื่อด้วยอาการนี้พบเห็นได้ หลังจากเสพเฮโรอีนใหม่ๆ จะมีอาการคันใต้ผิวหนังนอกจากนี้ ผู้เสพยาจะมีเหงื่อออกมากกว่าปกติและขนลุก
2. โทษต่อลำไส้ ทำให้ลำไส้บิดตัวน้อยลงผู้เสพยาจะมีอาการท้องผูก
3. กดศูนย์การหายใจ ทำให้หายใจช้ากว่าปกติ ถ้าใช้ในปริมาณมากจะทำให้หัวใจหยุดเต้นได้ทำลายฮอร์โมนเพศ ถ้าผู้เสพยาเป็นเพศหญิงจะทำให้ประจำเดือนมาผิดปกติ ถ้าผู้เสพยาเป็นผู้ชายจะทำให้ฮอร์โมนเพศลดลง ไม่มีความรู้สึกต้องการทางเพศ
4. ทำลายระบบภูมิคุ้มกัน โรคของร่างกาย ผู้เสพยาติดจึงมีโอกาสติดได้ง่ายอาการที่พบเห็นได้ง่ายคือผิวหนังมีอาการติดเชื้อ โรคได้ง่ายอาการที่พบเห็นภายนอกคือผิวหนังมีอาการติดเชื้อ เป็นแผลพุพอง ติดเชื้อวัณโรค ติดเชื้อโรคตับอักเสบ นอกจากนี้ผู้เสพยาเฮโรอีนจะทำให้ติดเชื้อโรคเอดส์ได้ง่ายกว่าปกติเพราะผู้เสพมักใช้เข็มฉีดยาที่ไม่ได้ทำความสะอาด หรือใช้เข็มฉีดยาร่วมกันจนทำให้ติดเชื้อ HIV. ผู้เสพยาเฮโรอีนที่ติดเชื้อ HIV. ก็จะเป็นผู้แพร่ระบาด HIV. เนื่องจากการจับกลุ่มใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน หรือบางครั้งก็มีเพศสัมพันธ์กันโดยไม่ป้องกัน

ฤทธิ์ในทางเสพติด

เฮโรอีนออกฤทธิ์กดระบบประสาท มีอาการเสพติดทางด้านร่างกายและจิตใจ มีอาการขาดยาทางด้านร่างกายอย่างรุนแรง

โทษทางกฎหมาย

จัดเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522

ศัพท์ในวงการผู้เสพยาเสพติด

โซ้ค หมายถึง การเสพยาโรอินโดยวิธีฉีดเข้าสู่ร่างกายทางเส้นเลือดครั้งหนึ่งก่อนแล้ว คุดเลือดออกมาใหม่เพื่อล้างคราบเฮโรอินที่ยังหลงเหลือในหลอดเลือดให้หมดแล้วฉีดเข้าไปอีก ครั้ง

สอย หมายถึง การสูบเฮโรอินโดยวิธีสอดใส่บุหรี่หรือใช้ปลายบุหรี่จุ่มสูบ การบรรจุเฮโรอินเพื่อจำหน่ายนั้น มีลักษณะการบรรจุดังนี้

1. ตัว คือ เฮโรอินบรรจุในหลอดกาแฟ หรือกระดาษปิดหัวท้ายยาว 1 นิ้ว ใน 1 ตัว มี เนื้อเฮโรอินประมาณ 50 มิลลิกรัม
2. ฝา คือ ฝาของบีก 1 ฝา จะมีขนาดยา 1 ใน 5 ของบีก นั้นๆ เช่น ฝาเบอร์ 5 จะมีเฮโรอิน ประมาณ 200 มิลลิกรัม ฝาบีกเบอร์ 3 จะมีเฮโรอินประมาณ 100 มิลลิกรัม
3. บีก คือ เฮโรอินที่บรรจุในหลอดใส่ยาเรียกตามขนาดของหลอดที่ใช้ เช่น บีกเบอร์ 5 ใช้หลอดเบอร์ 5 แต่ถ้าใช้บีกเบอร์ 6 เรียกบีกเบอร์ 3 เป็นครั้งหนึ่งของบีกเบอร์ 5 คือจะมีเฮโรอิน ประมาณ 500 มิลลิกรัม
4. ใส่กระบอกฉีดขนาด 5 ซีซี ขนาดของเฮโรอินนั้นไม่ทราบแน่นอนส่วนใหญ่จะ อยู่ระหว่าง 60-70 เปอร์เซ็นต์ ใช้ฉีดเข้าเส้นเลือดดำ กระบอกที่ใช้มักไม่สะอาด น้ำที่ใช้ส่วนใหญ่ใช้น้ำประปามีส่วนน้อยที่ใช้น้ำกลั่น ถ้ามีอาการอยากยามากจะไม่คำนึงถึงความสะอาด อาจใช้น้ำคลอง หรือน้ำอะไรก็ได้ ที่หาได้ในขณะนั้น

การออกฤทธิ์ของยาเสพติด

ยาเสพติดประเภทกดประสาท(Depressant) จะออกฤทธิ์กดประสาทและอวัยวะต่างๆ ของร่างกายของผู้เสพดังนี้

1. ออกฤทธิ์ต่อประสาทสมอง ส่วนกลาง ซีรีเบรล คอร์เทค (Cerebral Cortex) โดยจะ กดศูนย์ประสาทสมอง ส่วนที่รับรู้สติสัมปชัญญะ ทำให้ขาดความตั้งใจ ขาดความกระตือรือร้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ ทำให้เกิดอาการทางด้านจิตใจเปลี่ยนแปลงไป
2. ออกฤทธิ์ต่อประสาทสมองส่วนเมดัลลารี (Medullary Centers) ทำให้ไป กดศูนย์ ประสาทสมองส่วนการหายใจ ทำให้หายใจช้าจะทำให้การเต้นของหัวใจช้าลง
3. ออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนต่างๆ ของร่างกายทำให้ปรากฏอาการ เปลี่ยนแปลงในระบบต่างๆของร่างกายผู้เสพ ดังนี้

- ต่อระบบทางเดินอาหาร (Gastrointestinaltract) ทำให้กล้ามเนื้อเกี่ยวกับทางเดินอาหารทำงานสูงขึ้น เพื่อที่จะบังคับให้อุจจาระผ่านออก และถ้าแรงขับของกล้ามเนื้อทางเดินอาหารทำงานสูงขึ้น อาจจะมีการทำให้เคลื่อนไหวในทางตรงข้าม ทำให้มีอาการคลื่นไส้ อาเจียนเกิดขึ้นได้

- ต่อระบบขับปัสสาวะ (Urinary tract) ทำให้กล้ามเนื้อหูรูดเกี่ยวกับกระเพาะปัสสาวะหดตัวทั้งๆที่ กล้ามเนื้อปัสสาวะยากกว่าปกติ

- ต่อระบบการไหลเวียนของโลหิต (Circulation) ทำให้เส้นเลือดในช่องท้อง หดตัว ทำให้การไหลเวียนของโลหิตในร่างกายไม่เป็นไปตามปกติ จะเห็นได้ว่าผู้ติดยา เสพติดประเภทนี้ จะตัวเหลือง อันเนื่องมาจาก โลหิตไหลเวียนไปหล่อเลี้ยงร่างกายไม่ปกติ โลหิตฝอยปลายทั่วไป ขยายตัว

อาการขาดยา

จะเริ่มหลังจากได้รับยาครั้งสุดท้าย 4-10 ชั่วโมงแล้วไม่สามารถหายามาเสพได้อีกจะมีอาการกระวนกระวาย หงุดหงิด โกรธง่าย ตื่นตกใจง่าย หวานอ่อนบ่อย ๆ น้ำมูก น้ำตาไหล น้ำลาย และเหงื่อ ออกมาก ขนลุก กล้ามเนื้อกระตุก ตัวสั่น ม่านตาขยาย ปวดหลังและขามาก ปวดท้อง อาเจียน ท้องเดิน บางรายมีอาการรุนแรงถึงขนาดถ่ายเป็นเลือดที่ภาษาชาวบ้านเรียกว่า”ลงแดง”ผู้ติดยาจะมีความต้องการยาอย่างรุนแรงจนขาดเหตุผลที่ถูกต้องอาการขาดยานี้จะเพิ่มขึ้นในระยะ 24 ชั่วโมงแรก และจะเกิดมากที่สุด ภายใน 48-72 ชั่วโมง และหลังจากนั้นอาการจะค่อยๆลดลง

การเลิกเสพยาอื่น

การเลิกเสพยาอื่นนั้นจะต้องทำภายใต้การควบคุมดูแลของแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญ เพราะการเลิกเสพยาจะทำให้เกิดอาการถอนยามีอาการตั้งแต่จาม เป็นตะคริว หนาวสั่น อาเจียน ไปจนถึงชักหมดสติและอาจถึงตายได้หากไม่ได้รับการรักษา

ปัจจุบันในหลายประเทศมีความพยายามที่จะศึกษาหาวิธีการควบคุมการถอนยา และทำให้ความทรมานนั้นลดลง ซึ่งก็ประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ ไม่ว่าจะเป็นวิธีการลดยาอย่างค่อยเป็นค่อยไปหรือการลดยาที่มีอันตรายน้อยกว่า เช่น เมธาโดน หลังจากนั้นจึงค่อยๆถอนยาเหล่านี้ไป ซึ่งวิธีการรักษาแบบนี้จะช่วยให้ผู้เลิกยามีอาการถอนยาอย่างไม่รุนแรง เช่น อาจมีอาการเหมือนเป็นไข้หวัดใหญ่ เท่านั้น แต่สิ่งที่ยากที่สุดคือ ทำอย่างไรจึงจะป้องกันไม่ให้ผู้ที่เพิ่งเลิกยาหันกลับไปเสพยาอีก

ผู้ที่ต้องการเลิกเสพยาอื่นและยาเสพติดอื่นๆ สามารถติดต่อขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ เช่น ศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำและฟื้นฟูผู้มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด กทม. ศูนย์อาสาสมัครยาเสพติด สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย, ศูนย์ ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ประเวศ และศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดในภาคต่างๆ

โคเคน(Cocaine)

โคเคน หรือ โคคาอิน เป็นยาเสพติดที่สกัดได้จากใบของต้นโคคา ซึ่งเป็นต้นไม้ที่นิยมปลูกอบปลูกมากในประเทศแถบอเมริกาใต้ เช่น เปรู โบลิเวีย และโคลัมเบีย เป็นต้น ในใบโคคาจะมีโคเคนอยู่ประมาณ 2% โคเคนมีชื่อเรียกในกลุ่มผู้เสพว่า COKE, SNOW, SPEED BALL, CRACK โคเคนสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ โคเคนเบส (Cocaine base) และเกลือโคเคน เช่น โคเคนไฮโดรคลอไรด์ (Cocaine hydrochloride) และโคเคนซัลเฟต (Cocaine sulfate) โคเคนที่พบในประเทศไทย มี 2 ชนิด ได้แก่

1. โคเคนชนิดผงมีลักษณะเป็นผง ละเอียดสีขาว รส ไม่มีกลิ่น
2. โคเคนรูปผลึกเป็นก้อน (Free base, Crack)

วิธีการเสพ

1. การสูดโคเคนผงเข้าทางจมูก หรือเรียกว่า การนัตถ์
2. การละลายน้ำฉีดเข้าเส้นเลือดดำ
3. การสูดควัน

ฤทธิ์ในทางเสพติด

- โคเคนออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท
- มีอาการเสพติดทางร่างกายเล็กน้อยขึ้นอยู่กับวิธีการและปริมาณที่เสพ
- มีอาการทางจิตใจ
- มีอาการขาดยาทางร่างกายแต่ไม่รุนแรง

อาการผู้เสพ

หัวใจเต้นแรง ความดันโลหิตสูง กระวนกระวายตัวร้อนมีไข้ไม่หลับ มีอาการซึมเศร้า

โทษที่ได้รับ

ผนังจมูกขาดเลือดทำให้เยื่อบุโพรงจมูกฝ่อ ขาดหรือทะลุ สมองกระตุ้นรุนแรงทำให้เกิดอาการชัก มีเลือดออกในสมองเนื้อสมองตายเป็นบางส่วน หัวใจถูกกระตุ้น อยู่เสมอกล้ามเนื้อหัวใจเสื่อมลงที่ละน้อยจนหัวใจบีบตัวไม่ไหวทำให้หัวใจล้มเหลว ผลจากการเสพเป็นระยะเวลานานทำให้เกิดโรคจิตซึมเศร้า

โทษทางกฎหมาย

จัดเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 2 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522

ยาบ้า

ยาบ้า เป็นชื่อที่เรียกยาเสพติดที่มีส่วนผสมของสารเคมีประเภทแอมเฟตามีน (Amphetamine) สารประเภทนี้แพร่ระบาดอยู่ 3 รูปแบบ ด้วยกัน คือ แอมเฟตามีนซัลเฟต (Amphetamine Sulfate) และเมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ (Methamphetamine Hydrochloride) ซึ่งจากผลการตรวจพิสูจน์ยาบ้าปัจจุบัน ที่พบอยู่ในประเทศไทยมักพบว่าเกือบทั้งหมดมี เมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ผสมอยู่

ยาบ้า จัดอยู่ในกลุ่มยาเสพติดที่ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท มีลักษณะเป็นยาเม็ดกลม ขนาดเล็กเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 6-8 มิลลิเมตร ความหนาประมาณ 3 มิลลิเมตร น้ำหนักเม็ดยา ประมาณ 80-100 มิลลิเมตร มีสีต่างๆกัน เช่น สีส้ม สีน้ำตาล สีม่วง สีชมพู สีเทา สีเหลืองและสีเขียว มีสัญลักษณ์ ที่ปรากฏบนเม็ดยา เช่น พ, m, M ,PG, WY สัญลักษณ์รูปดาว, รูปพระจันทร์เสี้ยว, 99 หรืออาจเป็นลักษณะของเส้นแบ่งครึ่งเม็ด ซึ่งสัญลักษณ์เหล่านี้ อาจปรากฏบนเม็ด ยาด้านใดด้าน หนึ่งหรือทั้งสองด้านหรือทั้งสองด้านหรืออาจเป็นเม็ดเรียบทั้งสองด้านก็ได้

วิธีการเสพ

วิธีการเสพยาบ้าทำได้หลายวิธี เช่น รับประทาน หรือนำไปผสมลงใน เครื่องดื่มครั้ง ละ 1/4, 1/2 หรือ 1-2 เม็ด หรือบางครั้งอาจใช้วิธีฉีดเข้าเส้น แต่ไม่ค่อยได้รับความนิยม วิธีที่นิยม มากที่สุดได้แก่ วิธีสูบ หมายถึงการใช้หลอดสูบเอาควันที่ได้จากการเผาไหม้เม็ดยาเข้าทางปากคล้าย กับการสูบบุหรี่ ซึ่งวิธีนี้เป็นวิธีอันตรายต่อร่างกายอย่างยิ่ง เพราะตัวยาจะออกฤทธิ์ต่อร่างกายอย่าง รุนแรงและรวดเร็วกว่าวิธีเสพในรูปแบบอื่น

ฤทธิ์ในทางเสพติด

- ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท
- มีการเสพติดทางร่างกายและจิตใจไม่มีอาการขาดยาทางร่างกาย

อาการผู้เสพ

เมื่อเสพเข้าร่างกายในระยะแรกจะออกฤทธิ์ทำให้ร่างกายตื่นตัว หัวใจเต้นเร็ว ความดัน โลหิตสูงใจสั่น ประสาทตึงเครียด แต่เมื่อหมดฤทธิ์ยาารู้สึกอ่อนเพลียมากกว่าปกติประสาทซ้าทำให้ การตัดสินใจซ้าและผิดพลาดเป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุร้ายแรงได้ ถ้าใช้ติดต่อกันเป็นเวลานานจะทำให้ สมองเสื่อม เกิดอาการประสาทหลอน เห็นภาพลวงตา หวาดระแวง คลุ้มคลั่ง เสียสติ เป็นบ้าอาจ ทำร้ายตนเองและผู้อื่นได้หรือในกรณีที่ได้รับยาในปริมาณมาก (Overdose) จะไปกดประสาท และ ระบบการหายใจ ทำให้หมดสติ และถึงแก่ความตายได้

โทษที่ได้รับ

การเสพยาบ้าก่อให้เกิดผลร้ายหลายประการดังนี้

1. ผลต่อจิตใจ เมื่อเสพยาบ้าเป็นระยะเวลานานหรือใช้เป็นจำนวนมาก จะทำให้ผู้เสพยา มีความผิดปกติทางด้านจิตใจ กลายเป็นโรคจิตชนิดระแวง ส่งผลให้มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไป เช่น เกิดอาการหวาดกลัว ประสาทหลอน ซึ่งโรคนี้หากเกิดขึ้นแล้ว อาการจะคงอยู่ต่อไปแม้ในช่วงเวลาที่ไม่ได้เสพยาก็ตาม

2. ผลต่อระบบประสาท ในระยะแรกๆออกฤทธิ์กระตุ้นประสาททำให้ประสาทตึงเครียด แต่เมื่อหมดฤทธิ์ยาประสาทจะอ่อนล้า ทำให้การตัดสินใจในเรื่องต่างๆช้า และ ผิดพลาดหากใช้ติดต่อกันนานจะทำให้สมองเสื่อม หรือกรณีที่ใช้ยาปริมาณมาก (Overdose) จะไปกดประสาท และระบบการหายใจทำให้หมดสติและถึงแก่ความตายได้

3. ผลต่อพฤติกรรม ฤทธิ์ของยาจะกระตุ้นสมองส่วนที่ควบคุมความก้าวร้าวและความกระวนกระวายใจ ดังนั้นเมื่อเสพยาบ้าานานๆ จะก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงคือ ผู้เสพยาจะมีความก้าวร้าวเพิ่มขึ้นและหากยังใช้ต่อไปจะมีโอกาสเป็นโรคจิตชนิดหวาดระแวง เกรงว่าจะมีคนมาทำร้ายตนเองจึงต้องทำร้ายผู้อื่นก่อน

ยาเสพติดทำให้เกิดความผิดปกติทางจิต

การใช้ยาบางชนิดในปริมาณเป็นเวลานานๆ โดยเฉพาะจำพวกยาบ้าอาจก่อให้เกิดอาการทางจิตคล้ายกับอาการ โรคจิตเภท ได้รับผลการศึกษาคิดตามอาการของผู้เสพยา เป็นเวลา 6 ปี พบว่า 55% ของผู้ใช้ยา กระตุ้นประสาท จะเกิดอาการเหมือนโรคจิตเภท แต่ส่วนใหญ่จะมีอาการดีขึ้นเมื่อหยุดใช้ยา แต่อย่างไรก็ตามยังมีกรณีของผู้ที่ใช้ยาหลอนประสาท เช่น แอลเอสดี แล้วทำให้เกิดความผิดปกติทางจิตขึ้นด้วยเช่นกัน

โทษทางกฎหมาย

จัดเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522

ยาอี ยาเลิฟ เอ็คตาซี (Ecstasy)

ยาอี ยาเลิฟ เอ็คตาซี (Ecstasy) เป็นยาเสพติดกลุ่มเดียวกัน จะแตกต่างกันบ้างในด้านโครงสร้างทางด้านเคมีเท่าที่พบส่วนใหญ่จะมีองค์ประกอบทางเคมี ที่สำคัญคือ 3,4 Methylendioxy methamphetamine (MDMA), 3,4 Methylendioxy amphetamine (MDA) และ 3,4 Methylendioxy ethamphetamine (MDE หรือ MDEA) ลักษณะของยาอี มีทั้งแคปซูลและเป็นเม็ด ยาสีต่างๆ แต่ที่พบในประเทศไทย ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นเม็ดกลมแบน เส้นผ่าศูนย์กลาง 0.8-1.2 ซม. หนา 0.3-0.4 ซม. ผิวเรียบและปรากฏ สัญลักษณ์บนเม็ดยาเป็นรูปต่างๆ เช่น กระต่าย,

ค้ำขาว, นก, ดวงอาทิตย์, P.T. เสพโดยการรับประทานเป็นเม็ด จะออกฤทธิ์ภายใน 45 นาที และฤทธิ์ยาจะอยู่ในร่างกายได้นานประมาณ 6-8 ชั่วโมง

ยาอี ยาเลิฟ เอ็คตาซี เป็นยาที่แพร่ระบาดในกลุ่มวัยรุ่นที่ชอบเที่ยวกลางคืน ออกฤทธิ์ใน 2 ลักษณะ คือ ออกฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาทในระยะสั้นๆ หลังจากนั้นจะออกฤทธิ์อย่างรุนแรงฤทธิ์ของยาจะทำให้ผู้เสพรู้สึกร้อน เหงื่อออกมาก หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตสูง การได้ยินเสียงและการมองเห็นแสงสีต่างๆผิดไปจากความเป็นจริงเคลิบเคลิ้ม ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ อันเป็นสาเหตุพฤติกรรมเสื่อมเสียต่างๆ และจากการค้นคว้าวิจัยของแพทย์และนักวิทยาศาสตร์หลายท่านพบว่า ยาชนิดนี้มีอันตรายร้ายแรง แม้จะเสพเพียง 1-2 ครั้งก็สามารถทำลายระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย ส่งผลให้ผู้เสพมีโอกาสติดเชื้อโรคต่าง ๆ ได้ง่ายและยังทำลายเซลล์สมองส่วนที่ทำหน้าที่ส่งสารซีโรโทนิน(Serotonin) ซึ่งเป็นสารสำคัญที่ในการควบคุมอารมณ์ให้มีความสุข ซึ่งผลจากการทำลายดังกล่าว จะทำให้ผู้เสพเข้าสู่สภาวะของอารมณ์ที่เศร้าหมอง และ หดหู่อย่างมาก และมีแนวโน้มในการฆ่าตัวตายสูงกว่าคนปกติ

ฤทธิ์ในทางเสพติด

ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทในระยะสั้น ๆ จากนั้นจะออกฤทธิ์หลอนประสาท มีอาการติดยาทางจิตใจ ไม่มีอาการขาดยาทางร่างกาย

อาการผู้เสพ

เหงื่อออกมาก หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตสูง ระบบประสาทการรับรู้ เปลี่ยนแปลงทั้งหมด (Psychedelic) ทำให้การได้ยินเสียงและการมองเห็นแสงสีต่างๆ ผิดไปจากความเป็นจริงเคลิบเคลิ้ม ควบคุมอารมณ์ไม่ได้

โทษที่ได้รับ

การเสพยาอีทำให้เกิดผลร้ายหลายประการ ดังนี้

1. ผลต่ออารมณ์ เมื่อเริ่มเสพระยะแรกยาอีจะออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทให้ผู้เสพรู้สึกตื่นตัวตลอดเวลาไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตัวเองได้เป็นสาเหตุให้เกิดพฤติกรรมสับสนทางเพศ

2. ผลต่อการรับรู้ การรับรู้จะเปลี่ยนแปลงไปจากความเป็นจริง

3. ผลต่อระบบประสาท ยาอีจะทำลายระบบประสาททำให้เซลล์สมองส่วนที่ทำหน้าที่ส่งสารซีโรโทนิน(Serotonin) ซึ่งเป็นสารสำคัญที่ในการควบคุมอารมณ์นั้นทำงานผิดปกติ กล่าวคือ เมื่อยาอีเข้าสู่สมองแล้วจะทำให้เกิดการหลั่งสาร “ซีโรโทนิน” ออกมามากเกินกว่าปกติ ส่งผลให้จิตใจสดชื่นเบิกบานแต่เมื่อระยะเวลาผ่านไป สารดังกล่าวจะลดน้อยลงทำให้เกิดอาการ

ซึมเศร้า หดหู่อย่างมากอาจกลายเป็นโรคจิตประเภทซึมเศร้า (Depression) และอาจเกิดสภาวะอยากฆ่าตัวตาย นอกจากนี้การที่สารซีโรโทนินลดลงยังทำให้ธรรมชาติของการนอนหลับผิดปกติ จำนวนเวลาของการหลับลดลง นอนหลับไม่สนิท จึงเกิดอาการอ่อนเพลียขาดสมาธิในการเรียนและทำงาน

โทษทางกฎหมาย

จัดเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522

ศัพท์ในวงการผู้เสพยาเสพติด

ผ่อน หมายถึง การเลิกเสพยาเสพติด โดยลดปริมาณยาและจำนวนครั้งในการเสพ และใช้ยาอื่นชดเชยด้วย

น็อค หมายถึง เสพยาเสพติดเกินขนาดแล้วหลับหรือหมดสติ

หักดิบ หมายถึง การถอนยาอย่างกะทันหันทำให้เกิดอาการหนาวสั่นและขนลุก ทำให้เกิดปุ่มเล็ก ๆ บนผิวหนัง (อาการขนลุก) คล้ายกับไก่อที่ถูกถอนขนฝรั่งเลยเรียกว่า “Cold Turkey” แต่ไทยเรียกว่า “หักดิบ” หรือเป็นการเลิกยาเสพติดโดยหยุดเสพและไม่ใช้ยาอื่นช่วย

ยาอี...มีหลายชื่อ

- ชื่อทั่วไป (General name) เป็นชื่อที่รู้จักกันตามโครงสร้างทางเคมี
  - MDMA (3, 4 Methylenedioxy methamphetamine)
  - MDE หรือ MDEA (Methylenedioxy ethomphetamine)
  - MDA (3, 4 Methylenedioxy amphetamine)
- ชื่อทางการค้า (Trade name) เป็นชื่อที่ทางบริษัทผู้ผลิตตั้งขึ้น มีอยู่หลายชื่อด้วยกัน เช่น ECSTASY, E, ADAM, LOVE DOVER, XTC, Eve
- ชื่อตามเครื่องหมายการค้า (Trade mark) หรือสัญลักษณ์ที่ปรากฏอยู่บนเม็ดยา เช่น นก กระต่าย, ค้างคาว, ผีเสื้อ, ดวงอาทิตย์, หิน – หยาง, P.T.
- ชื่อตามอาการผู้เสพ ยาออก ยาเลิฟ เช่น เมื่อเสพแล้วจะเต้น โดยโยกศีรษะตลอดเวลา เรียกว่า ยาหัวส่าย หรือเมื่อเสพแล้วทำให้เกิดพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก็เรียกเป็นภาษาแสลงว่า **ยาเลิฟ** (Love Drug หรือ Love Pills) **ยาออก** (Hug Pills)

ยาไอซ์

เป็นสารเสพติดในกลุ่มแอมเฟตามีน อนุพันธ์หนึ่งของยาบ้า จัดเป็นยาเสพติดที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทประเภทที่ 1 ตามพ.ร.บ.ยาเสพติดปี 2522 ลักษณะของเม็ดยาเป็นผลึกคล้ายน้ำแข็งเป็นที่มาของชื่อยาไอซ์ ความบริสุทธิ์ของยาก่อนข้างสูง ออกฤทธิ์แรงกว่ายาบ้ามากจึงมีคนเรียกว่าหัวยาบ้า การนำไปใช้ โดยการละลายน้ำแล้วฉีดเข้าเส้น บางคนนำไปเผาแล้วสูดดมควันเหมือนการเสพยาบ้า ยาตัวนี้ทำให้อารมณ์เคลิบเคลิ้มสนุกสนานสดชื่นกระปรี้กระเปร่า ทำให้คิดได้ง่ายกว่า และมีอันตรายต่อร่างกาย อารมณ์และสังคมของผู้เสพมากกว่ายาในกลุ่ม amphetamines อื่นๆ ไม่ได้มีแพร่หลายกันทั่วไปเนื่องจากหายากและราคาค่อนข้างแพง มักจะใช้กันในสังคมไฮโซ นั่นที่ชัดเจนที่ กุพงษ์ นักจิตวิทยา ศูนย์บำบัดเชียงใหม่ ให้ข้อมูลว่า ยาไอซ์ใช้เหมือนกับยาในกลุ่ม methamphetamine อื่นๆ คือ สูดดม กลืนหรือสอดใส่ทวารหรืออาจใช้วิธีการสูบหรือฉีด ซึ่งผลจากยาจะรวดเร็วกว่า ผลกระทบของยาไอซ์จะแตกต่างกันไปในแต่ละคน ขึ้นอยู่กับขนาดร่างกาย น้ำหนัก ปริมาณและวิธีการใช้ยาเสพติด

ฤทธิ์ในทางเสพติด

ยาไอซ์กระตุ้นประสาททำให้รู้สึกตื่นตัว บดบังความรู้สึกเหนื่อยล้า รู้สึกเคลิ้มฝัน อยู่นิ่งไม่ได้ นอนไม่หลับ ก้าวร้าวและรู้สึกเชื่อมั่นในตัวเองเกินไป ถ้าเสพในขนาดยาที่สูงยังเพิ่มความต้องการทางเพศ ซึ่งอาจนำไปสู่การสำส่อนทางเพศซึ่งอาจนำไปสู่การติดเชื้อเอชไอวีได้

อาการผู้เสพ

รู ม่านตาขยาย เหงื่อออกมาก การมองพร่ามัว วิงเวียน ร่างกายชும்พอม ริมฝีปากแห้ง ความดันโลหิตสูงขึ้น อัตราการหายใจสูงขึ้น อุณหภูมิร่างกายสูงขึ้น ปวดหัวอย่างรุนแรง อัตราการเต้นของหัวใจเร็วขึ้นและผิดปกติ มือและนิ้วสั่น คลื่นเหียนอาเจียน ที่สำคัญคือมีภาวะผิดปกติเสียหายอย่างถาวรของเส้นโลหิตในสมอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ใช้ในปริมาณสูง หรืออาจจะช็อคหมดสติไปได้

ยาเค

ยาเค มาจากคำว่า เคตามีน (Ketamine) เคตาวา (Ketava) หรือ เคตารา (Ketara) หมายถึง ยาที่มีอันตรายสูงที่แพทย์จะจ่ายให้กับผู้ป่วยเฉพาะเมื่อมีความจำเป็นจริงๆ เท่านั้น ยาเคถูกสังเคราะห์ขึ้น เพื่อใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์ โดยใช้เป็นยาสลบมีชื่อเรียกในวงการแพทย์ว่า “KETAMINE HCL.” มีลักษณะเป็นผงสีขาว และเป็นน้ำบรรจุในขวดสีชา การนำไปใช้นั้นปกติแพทย์จะใช้ฉีดเข้าเส้นเลือดในอัตรา 1 ถึง 2 มิลลิกรัม ต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม โดยยาจะออกฤทธิ์ทำให้หมดสติภายใน 1 นาที หรืออาจใช้วิธีฉีดเข้ากล้ามเนื้อ แต่วิธีนี้จะใช้ปริมาณยามากกว่าการฉีดเข้าเส้นเลือดประมาณ 3 เท่า อาการหมดสติจากการใช้ยาจะเป็นอยู่ประมาณ 10 – 15 นาที เท่านั้น

ด้วยเหตุนี้ยาเคจึงถูกนำมาใช้ในกรณีของการผ่าตัดที่ใช้ระยะเวลาสั้น ๆ หรือใช้ทำให้ผู้ป่วยสลบ ก่อนที่จะผ่านไปสู่การใช้ยาสลบชนิดอื่น

สาเหตุที่ทำให้ยาเค กลายเป็นปัญหาเพราะวัยรุ่นบางกลุ่มได้นำยาเคมาใช้เป็น สิ่งมีน งามา โดยนำมาทำให้เป็นผงด้วยกรรมวิธีผ่านความร้อนจากนั้นจึงนำมาสูดดม เพื่อให้เกิดอาการมีน งามา และมักพบว่ามีการนำยาเคมาใช้ร่วมกับยาเสพติดร้ายแรงชนิดอื่น เช่น ยาไอ และโคเคน

ยาเค เป็นยาที่ออกฤทธิ์หลอนประสาทอย่างรุนแรงเมื่อเสพเข้าไปจะรู้สึกเคลิบเคลิ้ม (Euphoria) รู้สึกว่าตนเองมีอำนาจพิเศษ (Mystical) มีอาการสูญเสียกระบวนการทางความคิด ความคิดสับสน การรับรู้และตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมทั้งภาพ แสง สี เสียง จะเปลี่ยนแปลงไป ตาตาย ร่างกายเคลื่อนไหวไม่สัมพันธ์กัน หากใช้ปริมาณมากจะเกิดการติดขัดในการหายใจ (Respiratory depression) อาการที่ไม่พึงประสงค์เหล่านั้น (Bad Trip) จะปรากฏให้เห็นคล้ายกับ อาการทางจิต ซึ่งหากใช้ติดต่อกันเป็นเวลานานจะปรากฏอาการเช่นนี้บ่อย ๆ เรียกว่า Flashbacks ซึ่ง ท้ายที่สุดแล้วจะทำให้ผู้เสพประสบกับสภาวะ โรคจิตและกลายเป็นคนวิกลจริตได้

ฤทธิ์ในทางเสพติด

- ยาเค ออกฤทธิ์หลอนประสาท

อาการผู้เสพ

เคลิบเคลิ้ม มีนงง ความคิดสับสนตาตาย หูแว่ว การรับรู้และการตอบสนองต่อ สิ่งแวดล้อมจะเปลี่ยนแปลงไป การเคลื่อนไหวของร่างกายไม่สัมพันธ์กัน

โทษทางกฎหมาย

จัดเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 2 ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 106 พ.ศ. 2541 ออกตามความใน พรบ. วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท พ.ศ. 2518 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 29 พ.ย. 2541 ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุก 5 – 20 ปี ปรับตั้งแต่ 100,000 – 400,000 บาท

โทษที่ได้รับ

การนำยาเคมาใช้ในทางที่ผิดย่อก่อให้เกิดอันตรายต่อตัวผู้ใช้ โดยทำให้เกิดผล ดังนี้

1. ผลต่ออารมณ์ มีความรู้สึกเคลิบเคลิ้ม มีนงง หรือที่เรียกว่า อาการ “Dissociation”
2. ผลต่อการรับรู้จะเปลี่ยนแปลงการรับรู้ทั้งหมดขณะเสพ ไม่ค่อยตอบสนองต่อ สิ่งแวดล้อมทั้งภาพ แสง สี เสียง
3. ผลต่อร่างกายและระบบประสาท เมื่อใช้ยาเคในปริมาณมาก ๆ ไม่เพียงแต่จะทำให้เกิดอาการติดขัดในการหายใจเท่านั้น ยังทำให้เกิดอาการทางจิตประสาทหลอน หูแว่ว กลายเป็นคนวิกลจริตได้

แอลเอสดี (LSD: Lysergic acid diethylamide)

แอลเอสดีเป็นสารสกัดจากกรดไลเซอจิกที่มีในเชื้อราชนิดหนึ่งที่ชอบขึ้นในข้าวไรย์ มีลักษณะเป็นผงละลายน้ำได้ อาจพบแอลเอสดีเป็นเม็ดยาแคปซูล หรือผสมในทอปปี้ ที่พบว่าแพร่ระบาดมากมีลักษณะเป็นแผ่นกระดาษชุบหรือเคลือบสารแอลเอสดีและปรุงแต่งเป็นชิ้นเล็ก ๆ ลักษณะเดียวกับแอสแตมปี แต่มีขนาดเล็กกว่าแอสแตมปี โดยแผ่นกระดาษที่เคลือบสารแอลเอสดีนั้นจะมีสัญลักษณ์หรือรูปภาพต่าง ๆ แอลเอสดีมีความรุนแรงในการออกฤทธิ์ต่อสมองสูงคือใช้ในปริมาณแค่ 25 Microgram (25/1 ล้านส่วนของกรัม) แอลเอสดีมีชื่อเรียกอีกหลายชื่อ เช่น เมจิกเปเปอร์ แอสซิสต์ แอสแตมปี

วิธีการเสพ

การเสพยาอาจทำได้หลายวิธี เช่น การฉีด หรือการนำกระดาษที่เคลือบแอลเอสดีออกมาเคี้ยว หรืออมหรือวางไว้ใต้ลิ้น

ฤทธิ์ในทางเสพติด

ออกฤทธิ์หลอนประสาทอย่างรุนแรง ไม่มีอาการเสพติดทางร่างกาย มีอาการเสพติดทางจิตใจ

อาการของผู้เสพ

คลื่นเคลิ้ม ผันเฟื่อง ความคันโลหิตสูง อุณหภูมิร่างกายสูงหายใจไม่สม่ำเสมอ

โทษที่ได้รับ

ฤทธิ์ของยาจะทำให้ผู้เสพเห็นภาพลวงตา หูแว่ว เพื่อฝัน คิดว่าตนเองเป็นผู้วิเศษหรือคิดว่าเหาะได้อาจมีอาการทางจิตประสาทรุนแรงมีอาการหวาดระแวง เกิดอาการกลัวภาพหลอน (Bad Trip) จึงต้องหนีจากความหวาดกลัว เช่น การขับรถหนี หรือเหาะหนี หรือฆ่าตัวตายเพราะความหวาดกลัว

โทษทางกฎหมาย

เป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522

กัญชา (Cannabis, Marihuana, Ganja)

กัญชา เป็นพืชล้มลุกจำพวกหญ้าขึ้นได้ง่ายในเขตร้อน ลำต้นสูงประมาณ 2 – 4 ฟุต ลักษณะใบจะแยกออกเป็นแฉกประมาณ 5 – 8 แฉก คล้ายใบมันสำปะหลัง ที่ชอบใบทุกใบจะมีรอยหยักอยู่เป็นระยะ ๆ ออกดอกเป็นช่อเล็ก ๆ ตามง่ามของกิ่งและก้าน ส่วนที่คนนำมาเสพได้แก่ ส่วนของกิ่ง ก้าน ใบและยอดกัญชาโดยนำมาตากแดดหรืออบแห้งแล้วบดหรือหั่นเป็นผงหยาบ ๆ จากนั้นจึงนำมาอัดใส่บุหรี่สูบ (แตกต่างจากบุหรี่ทั่วไปที่ใส่บุหรี่จะมีสีเขียวต่างจากใส่ยาสูบที่มีสี

น้ำตาล และขณะจุดสูบจะมีกลิ่นเหมือนหญ้าแห้งไหม้ไฟ) หรืออาจสูบด้วยกล้องหรือบ้องกัญชา บ้างก็ใช้เคี้ยวหรือผสมลงในอาหารรับประทาน ปัจจุบันรูปแบบของกัญชาที่พบบนนอกจากจะพบใน ลักษณะของกัญชาสด กัญชาแห้งอัดเป็นแท่งเป็นก้อนแล้วยังอาจพบในรูปแบบของ “น้ำมันกัญชา” (Hashish Oil) ซึ่งมีลักษณะเป็นของเหลวสีน้ำตาลเข้มหรือสีดำได้จากการนำกัญชามาผ่าน กระบวนการสกัดหลาย ๆ ครั้งจึงได้เป็นน้ำมันกัญชาที่มีปริมาณสารออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทสูงถึง 20 – 60 % หรืออาจพบในลักษณะของ “ยางกัญชา” (Hashish) เป็นยางแห้งที่ได้จากใบและยอดช่อ ของดอกกัญชา ซึ่งโดยทั่วไปจะมีฤทธิ์แรงกว่ากัญชาสดและมีปริมาณสารออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ประมาณ 4 – 8 % กัญชาเป็นยาเสพติดให้โทษที่ออกฤทธิ์หลายอย่างต่อระบบประสาทส่วนกลาง คือทั้งกระตุ้น กด และหลอนประสาท สารออกฤทธิ์ที่อยู่ในกัญชามีหลายชนิดแต่สารที่สำคัญที่สุดที่ มีฤทธิ์ต่อสมองและทำให้ร่างกาย อารมณ์และจิตใจเปลี่ยนแปลงไป คือ เตตราไฮโดรแคนนาบินอล (Tetrahydro cannabinol) หรือTHC ที่มีอยู่มากในส่วนของยอดช่อดอกกัญชา สาร THC นี้ ใน เบื้องต้นจะออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท ทำให้ผู้เสพตื่นเต้น ช่างพูด และหัวเราะตลอดเวลา ต่อมาจะกด ประสาททำให้ผู้เสพยาอาการคล้ายเมาเหล้าอย่างอ่อน ๆ เชื่องซึมและง่วงนอน หากเสพเข้าไป ปริมาณมาก ๆ จะหลอนประสาททำให้เห็นภาพลวงตา หูแว่ว ความคิดสับสน ควบคุมตัวเองไม่ได้

ฤทธิ์ในทางเสพติด

ออกฤทธิ์ผสมผสานทั้งกระตุ้น กดและหลอนประสาท มีอาการเสพติดทาง จิตใจ ไม่ มีอาการขาดยาทางร่างกาย

อาการผู้เสพ

อารมณ์อ่อนไหวเปลี่ยนแปลงง่าย ความคิดเลื่อนลอยสับสน ควบคุมตัวเอง ไม่ได้ ไม่ สนใจสิ่งแวดล้อม ความจำเสื่อม กล้ามเนื้อลีบ หัวใจเต้นเร็ว หูแว่ว

โทษที่ได้รับ

หลายคนคิดว่า การเสพยาไม่มีโทษร้ายแรงมากนัก แต่จากการศึกษาวิจัย พบว่า กัญชาเป็นสิ่งเสพติดอีกชนิดหนึ่ง ที่มีอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพมากเกินกว่าที่ คาดคิด อาทิ เช่น

1. ทำลายสมรรถภาพร่างกาย ผู้เสพยาในปริมาณมาก ๆ เป็นระยะเวลา นาน ๆ จะ ทำให้ร่างกายเสื่อมโทรม จนไม่สามารถประกอบกิจการงานใดๆ ได้โดยเฉพาะงานที่ต้องใช้แรงงาน ความคิด และการตัดสินใจ รวมทั้งจะมีลักษณะ Amotivation Syndrome คือการหมดแรงจูงใจของ ชีวิตจะไม่คิดทำอะไรเลยอยากอยู่เฉย ๆ ไปวัน ๆ ซึ่งมีผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตและการทำงาน เป็นอย่างมาก

2. ทำลายระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย การเสพติดกัญชามีผลร้ายคล้ายกับการ ติดเอชไอวี (HIV) กล่าวคือ กัญชาจะทำให้ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายทำเสื่อมลงหรือบกพร่อง ร่างกายจะอ่อนแอและติดเชื่อโรคต่าง ๆ ได้ง่าย

3. ทำลายสมอง การเสพกัญชาแม้เพียงในระยะสั้นทำให้ผู้เสพบางรายสูญเสียความทรงจำเพราะฤทธิ์ของกัญชาจะทำให้สมองและความจำเสื่อมเกิดความสับสน วิดกกังวลและหากผู้เสพเป็นผู้มีอาการของโรคจิตเภทหรือป่วยเป็นโรคซึมเศร้าจะมีความเสี่ยงที่จะเกิดอาการรุนแรงมากกว่าคนปกติทั่วไป

4. ทำให้เกิดมะเร็งปอด เนื่องจากผู้เสพจะอัดควันกัญชาเข้าไปในปอดลึกนานหลายวินาทีการสูบบุหรี่ยัดไส้กัญชาเพียง 4 มวน ซึ่งเท่ากับสูบบุหรี่ 1 ซอง หรือ 20 มวน นั้นสามารถทำลายการทำงานของระบบทางเดินหายใจทำให้มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งได้มากกว่าคนสูบบุหรี่ธรรมดาถึง 5 เท่า และในกัญชายังมีสารเคมีที่เป็นอันตรายสามารถให้เกิดโรคมะเร็งได้

5. ทำร้ายทารกในครรภ์ กัญชาจะทำลายโครโมโซม ฉะนั้นหญิงที่เสพกัญชาในระยะตั้งครรภ์ทารกที่เกิดมาจะพิการมีความผิดปกติทางร่างกาย เช่น ความผิดปกติของเซลล์ประสาทในสมอง ความผิดปกติของฮอร์โมนเพศและพันธุกรรม

6. ทำลายความรู้สึกทางเพศ กัญชาจะทำให้ระดับฮอร์โมนเทสโทสเตอโรนในชายลดลง ทำให้ปริมาณอสุจิน้อยลง ทั้งยังพบว่าผู้เสพกัญชามักกลายเป็นคนขาดสมรรถภาพทางเพศ

7. ทำลายสุขภาพจิต ฤทธิ์ของกัญชาจะทำให้ผู้เสพมีอาการเลื่อนลอย ฟุ้งเฟื่อง ความคิดสับสนและมีอาการประสาทหลอนจนควบคุมตัวเองไม่ได้ ซึ่งถ้าเสพเป็นระยะเวลานานจะทำให้มีอาการจิตเสื่อม

นอกจากผลร้ายที่มีต่อร่างกายและจิตใจของผู้เสพแล้ว การขบรด ขณะเมากัญชายังก่อให้เกิดอันตรายได้มาก เพราะฤทธิ์ของกัญชาจะทำให้เสียสมาธิ ทำให้การตัดสินใจ ผิดพลาด การตอบสนองช้าลง การรับรู้ทาง สายตาบิดเบือน ความสามารถในการมองเห็นสิ่งเคลื่อนที่ค่อยลง จึงเป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อผู้ขบรดยนต์หรือแม้แต่เดินบนท้องถนนก็ตาม

โทษตามกฎหมาย

จัดเป็นยาเสพติดประเภท 5 ตามพระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522

โทษของกัญชา

กัญชาที่ปลูกนั้นอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ประเภทแรก ปลูกเพื่อนำเส้นใย มาทอผ้าพวกนี้จะให้สารที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทเพียงเล็กน้อย ส่วนอีกพวกหนึ่ง จะให้สารออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทที่รุนแรงจึงมักปลูกเพื่อใช้ในการเสพโดยเฉพาะ ต้นกัญชามีทั้งต้นตัวผู้และตัวเมีย ซึ่งล้วนแต่มีสารออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทด้วยกันทั้งสองเพศแต่ส่วนใหญ่นิยมต้นตัวเมียมากกว่าต้นตัวผู้

เพราะต้นตัวเมียจะมีช่อดอก ช่อใบ ซึ่งเป็นส่วนที่มีปริมาณของสารที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทสูงกว่า ส่วนอื่น โดยเฉพาะส่วนยอดช่อดอกตัวเมีย ที่เรียกกันว่า “กะหรีกัญชา”

คำศัพท์ในวงการผู้เสพยาเสพติด

พื้	หมายถึง	สูบกัญชา
บ็อง	“	อุปกรณ์สำหรับสูบกัญชา
ย่ำ	“	การเอากัญชามาผสมกับยาเส้นในบุหรี
โรย	“	การสูบกัญชาผสมเฮโรอีน

สารระเหย (Inhalant)

สารระเหย คือ สารที่ได้จากขบวนการสกัดน้ำมันปิโตรเลียม มีลักษณะเป็นไอ ระเหยได้ในอากาศ ประกอบด้วย Toluene, Acetone, Butane, Benzen, Trichloroe Thylene ซึ่งพบในกาว แลคเกอร์ ทินเนอร์ น้ำมันเบนซิน ยาล้างเล็บ เมื่อสูดดมเข้าไปจะทำให้เกิดอันตรายต่อร่างกาย

อาการผู้เสพ :

ผู้เสพยาจะมีอาการเคลิบเคลิ้ม ติระเบาหัวเวียน ตื่นเต้น พูดจาอ้อแอ้ พูดไม่ชัด น้ำลายไหล ออกมามาก เนื่องจากสารที่สูดดมเข้าไป ทำให้เกิดการระคายเคืองต่อเยื่อภายในจมูกและปาก การสูดดมเล็ก ๆ หรือซ้ำ ๆ กัน แม้ในช่วงเวลา สั้นๆทำให้ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ ทำให้ขาดสติ หรือเป็นลมชัก กล้ามเนื้อทำงานไม่ประสานกัน ระบบประสาทอัตโนมัติ (Reflexes) ถูกกด มีเลือดออกทางจมูก หายใจไม่สะดวก

โทษที่ได้รับ :

1. ระบบทางเดินหายใจ มีอาการระคายเคืองหลอดลม เยื่อจมูกมีเลือดออก หลอดลมอักเสบ ปอดอักเสบ
2. ระบบทางเดินอาหาร มีเลือดออกในกระเพาะอาหาร เนื้อตับถูกทำลาย
3. ระบบทางเดินปัสสาวะ ไตอักเสบจนถึงพิการ ปัสสาวะเป็นเลือดเป็นหนอง หรือมีลักษณะคล้ายไข่ขาว
4. ระบบหัวใจและหลอดเลือด หัวใจเต้นผิดปกติ
5. ระบบสร้างโลหิต ไชกระดูกซึ่งมีหน้าที่สร้างเม็ดโลหิตหยุดทำงาน เกิดเม็ดโลหิตแดงต่ำ เกิดเลือดต่ำทำให้ซีด เลือดออกได้ง่าย ตลอดจนทำให้เลือดแข็งตัวช้าในขณะที่เกิดบาดแผล บางรายเกิดเป็นมะเร็งในเม็ดเลือดขาว

6. ระบบประสาท ปลายประสาทอักเสบ มีอาการชาตามปลายมือ ปลายเท้า เกิดอาการ อักเสบของกล้ามเนื้อ ทำให้ลูกตาแฉ่ง ลึนแข็ง พุดลำบาก สมองถูกทำลายจนเซลล์สมองฝ่อ เป็น โรคสมองเสื่อมก่อนวัยอันควร

ฤทธิ์ในทางเสพติด :

สารระเหยออกฤทธิ์กดระบบประสาท มีอาการเสพติดทางร่างกายเล็กน้อย มีอาการ เสพติดทางจิตใจ

ยานอนหลับ (Sleeping potion)

ยานอนหลับที่เป็นปัญหาการแพร่ระบาดในประเทศไทยที่จะขอล่าวถึงในที่นี้คือ ยา นอนหลับ โดมิกุ่ม (Dormicum) โดมิกุ่ม เป็นชื่อทางการค้าของยานอนหลับชนิดหนึ่ง ซึ่งมีชื่อทางเคมี ว่า มิคาโซแลม (Midazolam) เป็นยานอนหลับในกลุ่ม Benzodiazepine ถูกดูดซึมได้ดีที่สุดจาก ทางเดินอาหารเมื่อเทียบกับยานอนหลับตัวอื่นๆ โดยให้รับประทานก่อนนอน มีประสิทธิภาพในการ รักษาอาการนอนไม่หลับ แต่ควรใช้ยาเพียงระยะเวลาสั้นๆ และอยู่ในความดูแลของแพทย์อย่าง ใกล้ชิด

ยานอนหลับ โดมิกุ่มชนิดรับประทานจะมีรูปแบบเป็นเม็ดสีฟ้า ด้านหนึ่งมีตัวอักษรคำ ว่า ROCHE 15 ส่วนอีกด้านหนึ่งจะมีขีดแบ่งครึ่งเม็ด มีทั้งอยู่ในรูปแบบเม็ดขนาด 15 มก. และในรูป ยาฉีดเข้าทางหลอดเลือดดำ หรือเข้ากล้ามเนื้อ ขนาดความแรง 5 มก./มล./แอมพูล และขนาด 15 มก./3มล./แอมพูล

ฤทธิ์ในทางเสพติด :

โดมิกุ่มออกฤทธิ์สงบประสาท ทำให้นอนหลับและฤทธิ์ทำให้สูญเสียความทรงจำ ชั่วขณะ

อาการผู้เสพ :

อาการที่พบบ่อย ได้แก่ ง่วงซึม เดินเซ หากได้รับยาติดต่อกันเป็นเวลานาน อาจทำให้ เกิด ภาวะพึ่งยาทั้งทางร่างกายและจิตใจได้ และเมื่อหยุดยากระทันหันอาจก่อให้เกิดอาการถอนยา คือ อาการนอนไม่หลับหากฉีดยาเข้าหลอดเลือดดำอาจเกิดการหายใจ และทำให้เกิดความดัน โลหิตต่ำ

โทษที่ได้รับ :

การได้รับยานอนหลับโดมิกุ่มเกินขนาด จะทำให้เกิดอาการซึมมาก หลับนานผิดปกติกล้ามเนื้อทำงานไม่ประสานกันการตอบสนองลดลง สับสน ไม่รู้สึกตัว

กระท่อม (Kratom)

กระท่อมเป็นพืชเสพติดชนิดหนึ่ง ส่วนมากพบในทวีปเอเชีย โดยเฉพาะในประเทศอินเดียและในประเทศไทย ลักษณะเป็นต้นไม้ยืนต้นขนาดกลางมีแก่นเป็นเนื้อไม้แข็ง ใช้ส่วนของใบเป็นสิ่งเสพติด ลักษณะใบคล้ายกระดังงาหรือใบฝรั่งต้นหนาทึบ ต้นกระท่อมมี 2 ชนิด คือ

1.ชนิดที่มีก้านและเส้นใบ เป็นสีแดงเรื่อ ๆ

2.ชนิดที่ต้นสีเขียว ใบสีเขียว ดอกกลมโตเท่าผลพุทราล้อมรอบด้วยเกสรสีแดงเรื่อ ๆ

คล้ายดอกกระถิน มีชื่อเรียกต่าง ๆ เช่น กระท่อมโศก กระท่อมพาย เป็นต้น

ฤทธิ์ในทางเสพ :

ในใบกระท่อมมีสารไมตราจันนิที่ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท มีอาการเสพติดทางร่างกายเล็กน้อย มีอาการเสพติดทางจิตใจ อาจมีอาการขาดยาทางร่างกายแต่ไม่รุนแรง

อาการผู้เสพ :

ทำงานไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย ทนแดดไม่รู้สึกร้อน ทำให้ผิวหนังไหม้เกรียมมีอาการมึนงง ปากแห้ง นอนไม่หลับ ท้องผูก

โทษที่ได้รับ :

ร่างกายทรุดโทรม มีอาการประสาทหลอน จิตใจสับสน

เห็ดขี้ควาย(Magic Mushroom)

เห็ดขี้ควายเป็นเห็ดพิษซึ่งขึ้นอยู่ตามกองมูลควายแห้ง สีของเห็ดจะมีสีเหลืองซีด คล้ายสีฟางแห้ง บนหัวของรุ่มจะมีสีน้ำตาลเข้มจนถึงสีดำบริเวณก้าน (Stalk) บริเวณใกล้ตัวรุ่มจะมีแผ่นเนื้อเยื่อบางๆ สีขาว แผ่ขยายออกรอบก้าน แผ่นนี้มีลักษณะคล้ายวงแหวนเห็ดขี้ควาย มีขึ้นอยู่ทั่วไปในแทบทุกภาคของประเทศไทย ลักษณะของเห็ดที่สมบูรณ์และโตเต็มที่ตรงบริเวณหมวกจะมีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 6.5-8.8 ซม. ความสูงของลำต้นประมาณ 5.5-8 ซม. เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 0.8-1.0 ซม.

เห็ดขี้ควายเป็นที่รู้จักกันทั่วไปในบรรดานักเที่ยวว่า "Magic Mushroom" มีการแพร่ระบาดอยู่ในกลุ่มนักท่องเที่ยวบางกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริเวณตำบลบ่อผุด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ฤทธิ์ในทางเสพติด :

ในหีตจึ้ควายมีสารออกฤทธิ์ทำลายประสาทอย่างรุนแรงคือ ไซโลซีน และ ไซโลไซ
ป็น ผสมอยู่ ซึ่งออกฤทธิ์หลอนประสาท

อาการผู้เสพ :

เมื่อบริโภคเข้าไปจะทำให้มีอาการเมา เคลิบเคลิ้มและบ้าคลั่งในที่สุด

โทษที่ได้รับ :

หากบริโภคเข้าไปมากๆ หรือผู้ที่บริโภคเข้าไปมีภูมิต้านทานน้อย อาจทำให้เกิด
อันตรายถึงแก่ชีวิตได้

บุหรี่ (Cigarette)

บุหรืสารต่าง ๆ หลายชนิด แต่สารที่สำคัญที่ทำให้เกิดการเสพติด คือ นิโคติน เป็นสาร
แอลคาลอยด์ที่ไม่มีสี นิโคติน 30 มิลลิกรัม สามารถทำให้คนตายได้ บุหรืมวนหนึ่งจะมีนิโคตินอยู่
ราว 15 – 20 มิลลิกรัม ก็คือจำนวนนิโคตินในบุหรื 2 มวน สามารถทำให้คนตายได้ในทันที แต่การที่
สูบบุหรืติดต่อกันหลายมวนแล้วไม่ตาย ก็เพราะว่ามีนิโคตินในควันบุหรืเป็นส่วนน้อยที่เข้าสู่
ร่างกายของผู้สูบ

ฤทธิ์ในทางเสพติด

บุหรืหรือออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทไม่มีอาการเสพติดทางร่างกาย มีอาการเสพติดทางจิตใจ
ไม่มีอาการขาดยาทางร่างกาย

อาการของผู้เสพ

ตาแห้ง ตาแดง ริมฝีปากแห้งเขียว เล็บเหลือง ฟันมีคราบดำจับ มือสั่น ลม
หายใจมีกลิ่นเหม็น หลอดลมอักเสบเกิดอาการระคายเคืองต่อระบบทางเดินหายใจ ไอเสียง
แหบ

โทษที่ได้รับ

นิโคตินจะออกฤทธิ์กระตุ้นหัวใจให้ทำงานหนัก และในขณะที่เดียวกันจะทำให้หลอดเลือด
หดตัวอันเป็นสาเหตุของโรคหัวใจขาดเลือด ความดันโลหิตสูง โรคมะเร็งปอด ถุงลมโป่งพอง
ถ้าผู้สูบบุหรืเป็นผู้หญิงมีครรภ์จะทำให้แท้งได้ง่ายหรือทารกที่คลอดออกมาจะมีน้ำหนักน้อยกว่า
ปกติ

บุหรืที่มีกัันกรองและไม่มืกัันกรองอย่างไหนดันอันตรายกว่ากัน

จากการศึกษาพบว่าบุหรืนั้นมือันตรายไม่ว่าจะมีหรือไม่มีกัันกรองก็ตาม เพราะจาก
การวัดปริมาณสารทาร์ และสารนิโคติน พบว่าบุหรืที่มีกัันกรองและไม่มืกัันกรองผู้สูบบุหรืจะได้รับปริ

มารสารทาร์และนิโคตินเท่ากัน แต่อาจเป็นไปได้ว่าบุหรี่ที่มีก้นกรองอาจกรองสารอื่นที่มีอนุภาคขนาดใหญ่ออกไปจากควันบุหรี่ได้บ้าง จะเห็นได้ว่าแม้แต่ในต่างประเทศซึ่งส่วนใหญ่จะชอบสูบบุหรี่ก้นกรอง ก็ยังพบว่าผู้สูบบุหรี่ที่มีก้นกรองนั้น ได้รับพิษภัยจากบุหรี่เป็นจำนวนมาก และรัฐบาลแต่ละประเทศก็รณรงค์ให้เลิกสูบบุหรี่ ก้นกรองอยู่ตลอดเวลา และประเทศไทยก็ได้มีการรณรงค์ และออกกฎหมายเกี่ยวกับบุหรี่ เพื่อต้องการให้บุคคลที่สูบบุหรี่ โดยเฉพาะเด็กเยาวชน

บาราอู

บาราอู หมายถึง ยาสูบที่นำมาใช้กับอุปกรณ์ที่ใช้เสพที่มีชื่อเรียกว่า ฮุกคา hookah อุปกรณ์นี้มีชื่อเรียกที่ต่างกันหลายภาษาเช่น water pipe , narghile, shisha, hubble-bubble เป็นต้น ประเทศไทยเรียกว่าเตาบาราอู การสูบยาสูบโดยใช้อุปกรณ์นี้เป็นวัฒนธรรมแถบตะวันออกกลางมานานแล้ว ซึ่งปัจจุบันนี้จะพบในโลกตะวันออกกลางแล้วยังพบในประเทศตะวันตกด้วย

สารที่นำมาใช้กับอุปกรณ์ฮุกคาไม่จำเป็นต้องแห้งสนิท ที่มักใช้กันก็มีชื่อว่า โทบาเมล หรือ มาเอสเซล ซึ่งประเทศไทยรู้จักในนามชื่อว่า บาราอู เป็นส่วนผสมของใบยาสูบ (tobacco) กับสารที่มีความหวาน เช่น น้ำผึ้งหรือกากน้ำตาล (molasses) หรือผลไม้ตากแห้ง

อันตรายของบาราอู

มีงานศึกษาเกี่ยวกับการใช้ฮุกคานั้น ถ้าใช้เวลาสูบนาน 45 นาที จะได้รับสารทาร์เป็น 36 เท่า คาร์บอนมอนนอกไซด์เป็น 15 เท่า และนิโคตินเป็น 70 เท่าเมื่อเปรียบเทียบกับการใช้บุหรี่ 9 มวน (ซึ่งคำนวณว่า 1 มวนใช้เวลา 5 นาที) และอีกการศึกษาหนึ่งพบว่าเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่ไม่สูบยาแล้ว มีโอกาสเป็นโรคหึ่งอกมากกว่าถึง 5 เท่า

แอลกอฮอล์

แอลกอฮอล์ เป็นของเหลวไม่มีสี แอลกอฮอล์ในเครื่องดื่มมีนเมา คือ เอทิลแอลกอฮอล์ เครื่องดื่มมีนเมาชนิดต่าง ๆ เช่น เหล้า เบียร์ วิสกี้ บรั่นดี จะมีปริมาณเอทิลแอลกอฮอล์ต่างกัน

ฤทธิ์ในทางเสพติด

ออกฤทธิ์กดประสาท มีการเสพติดทั้งทางร่างกายและจิตใจ

อาการผู้เสพ

ถ้าดื่มมาก ๆ จะกั้ดกระเพาะอาหารเกิดเป็นแผลในกระเพาะอาหาร ความรู้สึกนึกคิดผิดไป ควบคุมตนเองไม่ได้ ไม่สามารถยับยั้งตนเองจึงอาจแสดงอาการบางอย่างออกมาเช่น คุร้าย ทะเลาะวิวาท พุดมากนอกจากนี้ยังมีอาการหน้าแดง ตัวแดง ความดันโลหิตสูง หัวใจเต้นแรง ปัสสาวะบ่อย ถ้าดื่มมากขึ้นอีกจะทำให้การรับรส กลิ่น เสียงและสัมผัสลดลง คนที่เสพติด

แอลกอฮอล์หรือคนที่เป็โรคพิษสุราเรื้อรังจะมีใบหน้าบวมจุ ตาแดง หน้าแดง ผิวหนังคล้ำ มีกลิ่น ลมหายใจมีกลิ่นแอลกอฮอล์

โทษที่ได้รับ

ถ้าดื่มเป็นระยะเวลานาน ๆ จะทำให้เกิดโรคพิษสุราเรื้อรัง ทำลายตับและสมอง สติปัญญาเสื่อม ควบคุมตัวเองไม่ได้ จิตใจผิดปกติ กล้ามเนื้ออ่อนเปลี้ย เป็นตะคริว ปลายมือปลาย เท้าชากระเพาะอาหารอักเสบ เบื่ออาหาร ร่างกายชুবวมและอาจเกิดโรคตับแข็ง ถ้าเสพติดมากและ ไม่ได้เสพจะมีอาการกระวนกระวาย อ่อนเปลี้ย นอนไม่หลับ เหงื่อ ออกมาก คลื่นไส้ อาเจียน หัวใจเต้นเร็ว อารมณ์ฉุนเฉียว อาจมีอาการชัก ประสาทหลอนเป็น โรคจิตและถ้าดื่มแอลกอฮอล์ร่วมกับ ยาที่กดประสาท เช่น ยานอนหลับ ยากล่อมประสาท จะเสริมฤทธิ์กันทำให้มีอันตรายมากขึ้นได้ ทาง ช่วยเหลือผู้เป็น โรคพิษสุราเรื้อรัง การขอความช่วยเหลือ ติดต่อขอคำแนะนำได้ที่ศูนย์ Hotline หรือ ขอรับการบำบัดได้ที่แผนกจิตเวช โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ถนนราชวิถี

การรักษาด้วยยา

แพทย์อาจสั่งยาไดซัลไฟแรม (Disulfiram) หรือยาแอนตาบิวส์ (Antabuse) ให้กินเป็น ประจำทุกวันซึ่งจะทำให้ผู้ป่วยมีอาการคลื่นไส้ หน้าแดงและอาการไม่พึงประสงค์หลายอย่างเมื่อดื่ม สุราเข้าไป วิธีนี้มักใช้ได้ผลกับผู้ที่มีความมุ่งมั่นที่จะเลิกสุราโดยเด็ดขาด

จิตบำบัด

คนที่ติดสุรานอกจากจะเอาชนะอาการทางกายแล้วยังต้องต่อสู้กับปัญหาทางจิตใจด้วย ผู้ป่วยอาจต้องไปพบนักจิตบำบัดเพื่อขอความช่วยเหลือเฉพาะกรณีต่อไป

การเข้ารักษาในโรงพยาบาล

ผู้ที่ติดสุราอย่างรุนแรงอาจจำเป็นต้องเข้ารักษาตัวใน โรงพยาบาลเพื่อบำบัดอาการที่ เกิดขึ้นจากการเลิกสุราและฟื้นฟูสุขภาพในระยะยาว ระยะเวลาที่ใช้ในการรักษาตัวอาจแตกต่างกัน ไปขึ้นอยู่กับความจำเป็นของผู้ป่วยแต่ละราย หลังจากออกจากโรงพยาบาลแล้ว ผู้ป่วยมักจะได้รับการ นัดหมายจากแพทย์ให้มาตรวจที่โรงพยาบาลอีกเพื่อติดตามอาการอย่างต่อเนื่องไปสักระยะหนึ่ง

สมอง...คิดยาเสพติดได้อย่างไร

การคิดยาเสพติดเป็นกระบวนการต่อเนื่องเกิดขึ้นทีละน้อยจากการใช้ยาเสพติดเป็น ครั้งคราว ผู้การใช้ถี่ขึ้น จนต้องใช้ทุกวัน ๆ ละหลายครั้ง สมองคนเราจะมี 2 ส่วนคือ

1. สมองส่วนนอก (Cerebral Cortex) เป็นสมองส่วนที่ทำหน้าที่ในการคิด

2. สมองส่วนที่อยู่ชั้นใน (Limbic System) เป็นสมองส่วนที่ทำหน้าที่ควบคุมอารมณ์ ความรู้สึก ความต้องการต่าง ๆ หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นสมองในส่วนที่ทำให้เกิดความอยากผู้ที่เสพ ยาบ้าหรือเมทแอมเฟตามีน ฤทธิ์ของมันจะเข้าไปกระตุ้นปลายประสาทในสมองที่อยู่ชั้นใน ให้ส่ง

สารเคมีออกมาชนิดหนึ่ง ทำให้เกิดความรู้สึกสบาย แต่ในขณะที่เดียวกันเมื่อใช้ยาบ่อยครั้งเข้า จะทำให้สมองส่วนนอกซึ่งทำหน้าที่ในการคิดถูกทำลายลง การใช้ความคิดที่มีเหตุผลจะเสียไป ทำให้ผู้ที่ใช้ยาบ้ามักแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม มีอารมณ์ก้าวร้าว หงุดหงิดง่าย ไม่สามารถควบคุมอารมณ์หรือพฤติกรรมของตนเองได้ จึงทำให้มีการใช้ยาเสพติดบ่อยขึ้น จนทำให้มีอาการทางจิต และกลายเป็นผู้ป่วยโรคจิต เพิ่มขึ้นในที่สุด

สาเหตุของการติดยาเสพติด

ภายหลังจากที่มีการประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 37 ลง วันที่ 1 กรกฎาคม 2501 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อ 1 กรกฎาคม 2502 ห้ามประชาชนทั่วประเทศไทยสูบฝิ่นเพียงชนิดเดียวและก่อนที่ประกาศคณะปฏิวัติจะมีผลบังคับ ได้อนุญาตให้ผู้เสพยาฝิ่นมาขอจดทะเบียนเพื่อผ่อนผันให้เสพต่อไปได้อีก 6 เดือน ปรากฏว่ามีผู้มาลงทะเบียนแสดงการติดยาฝิ่นทั่วประเทศ 70,985 คน แต่ก็คงมีผู้แอบเสพโดยไม่มาลงทะเบียน ซึ่งคงมีจำนวนอีกไม่มาก เมื่อเหตุการณ์ล่วงเลยมาจนถึงปัจจุบัน ยาเสพติดนับได้ว่าเป็นปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างร้ายแรง ทั้งจำนวนผู้ติดยาเสพติดก็มากขึ้นนับกว่าล้านคน ซึ่งยาเสพติดที่เป็นปัญหาอยู่ในขณะนี้ก็กลับมีเพิ่มขึ้นอีกหลายชนิด มิได้มีแต่ฝิ่นเพียงอย่างเดียวเหมือนเช่นสมัยก่อน จึงได้มีการศึกษาค้นคว้าว่าเพราะสาเหตุใดที่ทำให้ผู้คนโดยเฉพาะ เยาวชนไปเสพยาเสพติดทั้ง ๆ ที่สมัยที่มีการเสพยาฝิ่นเพียงอย่างเดียว ปรากฏชัดว่าผู้ติดยาฝิ่นมีอายุต่ำสุด 40 ปี แต่ปัจจุบันผู้ติดยาเสพติดหรือสิ่งเสพติดกลับมีอายุลดลงอย่างน่าวิตก คือต่ำที่สุด 7 ปี และสูงสุดกลายเป็น 40 ปี และช่วงที่เป็นปัญหาที่น่าห่วงใยเพราะทรัพยากรอันมีค่าของประเทศกำลังอยู่ในอันตรายจำเป็นที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันชี้แนวทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง โดยไม่ต้องพึ่งยาเสพติด

สาเหตุที่ทำให้เยาวชน ติดยาเสพติดมีหลายประการที่สำคัญ ดังนี้

1. สาเหตุจากการถูกชักชวน เยาวชนส่วนใหญ่มีสัณฐานตามต้องการอยู่ ร่วมกันต้องการได้รับการยกย่องและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่คณะ ฉะนั้นถ้าเพื่อนฝูงชักชวนให้ลองขอมั้ดไม่ได้ มิฉะนั้นจะกลายเป็นเข้ากับเพื่อนไม่ได้ จึงทำให้เยาวชนต้องยอมใช้ยาเสพติดตามการชักชวนของเพื่อน ซึ่งมีหลักฐานสนับสนุนที่แน่ชัด โดยผลจากการศึกษาวิจัยของทางราชการ พบว่าเยาวชนติดยาเสพติดเพราะถูกเพื่อนชักชวนมีถึง 77 % ประกอบกับเยาวชนวัยรุ่นเป็นวัยที่อยากรู้อยากลองจึงง่ายต่อการชักชวนมากขึ้น

2. สาเหตุจากความกดดันในครอบครัว มีส่วนผลักดันให้สมาชิกในครอบครัวหันไปใช้ยาเสพติดได้ ซึ่งความกดดันในครอบครัวมีแตกต่างกันไป เช่น

2.1 พ่อแม่ทะเลาะกันทุกวันลูกเกิดความรำคาญใจที่เห็นสภาพเช่นนั้น ทำให้เบื่อ บ้าน จึงทำให้ใช้เวลาว่างที่มีไปคบเพื่อนนอกบ้านจนกว่าจะถึงเวลานอนจึงกลับบ้านและในที่สุดก็หันไปสู่วัยเสพติด

2.2 พ่อแม่หย่าร้าง ต่างคนต่างมีภรรยาหรือสามีใหม่ทำให้ขาดความสนใจในลูกเท่าที่ควร เด็กในวัยรุ่นส่วนใหญ่มีความกดดันสูง ประกอบกับความน้อยใจว่าพ่อแม่ไม่รัก รู้สึกว่าเหว จึงได้หันไปสู่วัยเสพติด

2.3 พ่อแม่ที่ไม่เข้าใจลูกเยาวชนที่หันไปสู่วัยเสพติดมิใช่ว่ามีเฉพาะเยาวชนที่ยากจนหรืออยู่ในสถานกำพร้า ฯลฯ เยาวชนที่มีพ่อแม่ร่ำรวย ก็มีโอกาสดิตยาเสพติดได้ เพราะความที่พ่อแม่ไม่เข้าใจลูก คิดว่าหากต้องการอะไรพ่อแม่ก็หาให้ได้โดยใช้เงิน แต่ความเด็กหรือเยาวชนก็มีจิตใจอยากร่วมกันรับรู้กิจกรรมของครอบครัว ต้องการให้ พ่อแม่ยกย่องเมื่อทำกิจกรรมดี เช่น สอบไล่ได้ทีดี ๆ หรือได้รับคำชมเมื่อช่วยเหลือผู้อื่น ย่อมต้องอยากเล่าให้พ่อแม่ฟังในเรื่องราวต่าง ๆ แต่ปรากฏว่าเมื่อกลับมาถึงบ้านพ่อแม่มี ภารกิจมากไม่มีเวลาให้ลูก หรือทำความดีก็ไม่เคยรู้ เมื่อเป็นเช่นนี้บ่อย ๆ เด็กก็เสียใจ ในที่สุดก็กลายเป็นคนเงิบขริม ว่าเหวและหันไปสู่วัยเสพติดได้

2.4 พ่อแม่ที่แสดงออกในการรักลูกไม่เท่ากัน การเอาใจใส่ที่แสดงออกต่อลูกทุกคนควรเหมือนกันและพ่อแม่ที่ลูกหลายคนไม่ควรตั้งความหวังสูงนัก อยากให้ลูกเรียนเก่ง สอบได้ที่ 1 ทุกคนต้องการเช่นนี้ แต่ควรยอมรับสภาพความเป็นจริงว่าการเรียนเก่งนั้นขึ้นอยู่กับหลาย ๆ ประการ เช่น สติปัญญา ความเอาใจใส่ของเด็กเอง ฉะนั้น เมื่อมีลูก 2 – 3 คนอาจจะบางคนเรียนเก่ง ลูกที่เรียนไม่เก่งก็ไม่ควรได้รับการตำหนิจากพ่อแม่ เพราะสติปัญญาคนเราไม่เท่ากัน มีพ่อแม่บางคนพยายามชมเชยยกย่อง ลูกคนเรียนเก่งให้ลูกที่เรียนไม่เก่งฟังเสมอ ๆ

3. สาเหตุความจำเป็นในอาชีพบางอย่าง เช่น ผู้ทำงานกลางคืน นักดนตรี คนขับรถเมล์ คนขับรถบรรทุก ผู้ทำงานในสถานประกอบการ ผู้มีอาชีพเหล่านี้สู่วัยเสพติด โดยหวังผลให้สามารถประกอบการงานได้ เช่น บางคนใช้เพราะฤทธิ์ยาช่วยไม่ให้ง่วง บางคนใช้เพื่อข่มใจให้เกิดความกล้า

4. สาเหตุจากปัญหาเศรษฐกิจ คือ การไม่มีงานทำ หรือมีรายได้ไม่พอรายจ่าย รวมทั้งใช้จ่ายเกินตัวแม้จะทราบว่ายาเสพติดผิดกฎหมาย แต่เพื่อความอยู่รอดของตนเองจึงยอมไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด แต่การอยู่ใกล้ชิดบ่อย ๆ ในที่สุดก็เป็นผู้ส่งยาและดิตยา บางคนแม้จะมีพอกินพอใช้ ก็อยากกรวยทางลัดก็เป็นทางไปสู่วัยเสพติดได้

5. สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม มีผู้ดิตยาเสพจำนวนมากไม่น้อย มีความตั้งใจเลิกเสพยา โดยเข้ารับการรักษาจากทางภาครัฐและเอกชน แต่เมื่อหายแล้วปรากฏว่าสังคม ไม่ยอมรับ เช่น

ครอบครัวตนเองยังแสดงท่าทางถูกเหยียดหยามรังเกียจ หรือไปสมัครงาน ก็ถูกปฏิเสธ เนื่องจากมีประวัติติดยาเสพติด คนเหล่านี้จำเป็นต้องมีชีวิตอยู่รอด ดังนั้น เมื่อสังคมไม่ยอมรับจึงหันกลับไปอยู่ในสังคมยาเสพติดเหมือนเดิม

6. ขาดความรู้เรื่องยาและยาเสพติด คนบางคนทดลองใช้ยาเสพติดเพราะไม่รู้จักและไม่มีความรู้เรื่องยาเสพติด บางคนอาจเคยได้ยิน โทษพิษภัยของยาเสพติด แต่ไม่รู้จักชื่อต่างๆ ที่ใช้เรียกอาจถูกหลอกให้ทดลองใช้และเกิดเสพติดขึ้นได้ เช่นคนส่วนใหญ่รู้ว่าเฮโรอีนเป็นยาเสพติดไม่อยากจะลอง แต่หลายคนไม่รู้ว่ามีผงขาวคือเฮโรอีน เมื่อเพื่อน ชักชวนให้ลองผงขาวแล้วจะเที่ยวผู้หญิงสนุก จึงลองเสพโดยไม่รู้ว่าเฮโรอีน นอกจากนี้ ถ้าเรามีความรู้เรื่องการใช้อายาบ้างจะไม่ใช้ยาที่ไม่มีฉลาก

สาเหตุใหญ่ ๆ ที่กล่าวมาแล้ว คนที่จิตใจอ่อนแอ อ่อนไหวง่ายก็ติดง่าย ดัง ตัวอย่างข้างต้นสาเหตุที่ทำให้บุคคลหนึ่งไปติดยาเสพติดอาจมิใช่สาเหตุเดียวแต่อาจเกิดได้จากสาเหตุเดียวแต่อาจเกิดได้หลาย ๆ สาเหตุ

วิธีสังเกตผู้ติดยาเสพติด

ผู้ที่ติดยาเสพติดย่อมรู้ตัวเองดีกว่าคิดอะไรและสิ่งนั้นผิดกฎหมายหรือไม่ เช่น ติดเหล้าหรือบุหรี่ซึ่งไม่ผิดกฎหมาย บุคคล ผู้เสพติดก็จะไม่กังวลใจมาก บางรายกับเห็นเป็นของโก้ แต่ถ้าติดสิ่งเสพติดที่ผิดกฎหมายผู้เสพติดจะเกิดความเครียด เพราะต้องปิดบังในการเสพ ฉะนั้นผู้เสพติดจะมีสีหน้าแสดงถึงความไม่สบายใจคล้าย ๆ ทำผิดแล้วกลัวถูกจับได้ การสังเกตได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกได้ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย โดยสังเกตจากสิ่งต่อไปนี้

- สุขภาพทั่วไปทรุดโทรมเพราะฤทธิ์ของยาอาจทำให้ไม่หิวหรือเบื่ออาหาร ร่างกายผอมซีด น้ำหนักลด ทำงานหนักไม่ไหว บุคคลที่ติดยาเสพติดจะมีโรคแทรกต่าง ๆ เกิดขึ้น เช่น โรคทางเดินอาหาร ปวดท้อง ตับแข็ง โรคทางเดินหายใจ (อาทิ ปอดบวม วัณโรค) โรคผิวหนัง (อาทิ มีแผลทั้งตัว)

- ริมฝีปากเขียวคล้ำ และแห้งแบบคนสูบบุหรี่จัด

- ร่างกายสกปรกมีกลิ่นตัวแรง เพราะไม่ชอบอาบน้ำ นิ้วมือนิ้วมือมีคราบเหลือง ๆ สกปรก

- ชอบแต่งตัวด้วยการสวมเสื้อแขนยาว กางเกงขายาวเพื่อปิดรอยเข็มฉีดยาหรือแผลเป็นที่เกิดขึ้นมักนิยมใส่แว่นตาดำหรือสีเข้มเพื่อปิดบังม่านตาหรือรอยขยาย

2. การเปลี่ยนแปลงทางจิตใจและพฤติกรรม

- ขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ เช่น คนทำงานก็ขาดงาน นักเรียนก็ขาดเรียน
- ขาดความมั่นใจในตัวเอง จิตใจอ่อนแอ
- อารมณ์หงุดหงิด ฉุนเฉียว ไม่มีเหตุผล พุดจาก้าวร้าว แม้แต่กับบิดามารดา ชอบ
 สัน โดยหลบหน้าเพื่อนฝูง
- มั่วสุมกับคนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวกับยาเสพติด
- สูบบุหรี่จัด
- มีอุปกรณ์เกี่ยวกับยาเสพติด เช่น ด้วยา อุปกรณ์การฉีดยา หรือการสูดดมในตัว
- หน้าตาซีมเซร้าย
- ใช้เงินเปลืองผิดปกติ
- สิ่งของในบ้านหายบ่อย

3. การแสดงอาการอยากยาเสพติด

เป็นที่ทราบแล้วว่ายาเสพติดทุกชนิดเมื่อเสพแล้ว ก็ออกฤทธิ์ชั่วคราวระยะเวลาหนึ่ง พอหมดฤทธิ์ก็ทำให้ผู้ติดอยากเสพอีกสังเกตอาการอยากยาที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจมีความ แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นกับชนิดของด้วยา เช่น

- จาม น้ำมูกไหล น้ำตาไหลคล้ายคนเป็นหวัด
- คลื่นไส้ อาเจียน ปวดศีรษะ
- ท้องเดิน บางคนอยากมาก ถึงอุจจาระเป็นเลือด เรียกว่าลงแดง
- ตัวสั่นกระตุก อาจถึงชัก
- นอนไม่หลับ ทุรนทุราย ม่านตาขยาย

4. อาศัยเทคนิคทางการแพทย์

เมื่อลองสังเกตทั้ง 3 วิธีแล้วยังไม่มั่นใจก็ใช้เทคนิคทางการแพทย์เป็นเครื่องมือช่วยการสังเกตได้ดังนี้

4.1 เก็บปัสสาวะบุคคลที่สงสัยว่าติดยาเสพติดส่งตรวจ โดยวิธีหาสารที่ถูกซึ่งอาศัยเทคนิคเฉพาะในการตรวจก็สามารถบอกได้ว่าสารที่ออกมาในปัสสาวะเป็นสารเสพติดชนิดใด

4.2 ให้ยาบางชนิดที่ล้างฤทธิ์ยาเสพติด (Antidote) ให้แก่บุคคลที่สงสัยว่าติดสิ่งเสพติด เช่น ให้นาลอร์ฟิน (Nalorphine) ให้แก่บุคคลที่สงสัยว่าติดยาเสพติด เช่น ให้นาลอร์ฟิน (Nalorphine) แก่บุคคลที่ติดเฮโรอีนกินซึ่งบุคคลนั้นแสดงอาการอยากยา ตามข้อ 3 ทั้งนี้เพราะนาลอร์ฟิน สามารถทำลายฤทธิ์เฮโรอีน

ผลกระทบของการติดยาเสพติด

1. **ต่อผู้เสพยาเอง** ผู้ใดติดยาเสพติดผู้นั้นก็จะได้รับพิษภัยของยาเสพติด ซึ่งทำลายผู้ติดยาทั้งทางร่างกายและจิตใจ ดังนี้

- ทำให้สุขภาพทรุดโทรม มีโรคแทรกต่าง ๆ เกิดขึ้น เช่น ตับแข็ง วัณโรค โรคผิวหนัง
- เสี่ยงเศรษฐกิจของตน โดยต้องเสียเงินเพื่อหาหายาเสพติดมาเสพให้ได้
- บุคลิกภาพไม่ดี มีพฤติกรรม ที่เปลี่ยนไปทางที่ไม่ดีและอาจประสบอุบัติเหตุได้ง่าย
- มีโทษตามกฎหมาย

2. **ต่อครอบครัว-** ความรับผิดชอบต่อครอบครัวหรือญาติพี่น้องหมดไป ครอบครัวหมดความสุข และเป็นภาระต่อบุคคลในครอบครัว รวมทั้งทิ้งภาระหนักให้ครอบครัวหากต้องพิการหรือเสียชีวิต

- ทำความเดือดร้อนให้ครอบครัว และความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจของครอบครัว

3. ต่อสังคมหรือชุมชน

- เป็นที่รังเกียจของสังคมหรือชุมชน ไม่มีใครอยากคบด้วย เข้าสังคมไม่ได้
- เป็นอาชญากร เพราะ ผู้ติดยาต้องพยายามทุกวิถีทางที่จะให้ได้ยาเสพติดซึ่งช่วงแรก ๆ อาจจะขอยืมเพื่อน แต่ต่อมาเพื่อนไม่ให้ยืม เพราะยืมแล้วไม่ใช้ ในที่สุดก็ต้อง ลักขโมยของผู้อื่นไป ขายหรือวิ่งราวชาวบ้าน ในที่สุดอาจถึงขั้นจี้ทรัพย์ ซึ่งพบข่าว อาชญากรรมในหน้าหนังสือพิมพ์ บ่อย ๆ

4. ต่อประเทศชาติ

4.1 ทำลายเศรษฐกิจของชาติ เพราะผู้ติดยาเสพติดคนหนึ่งจะต้องเสียค่าใช้จ่ายประมาณ 50 บาท ต่อวัน ถ้า 5 แสนคนจะประมาณ 25 ล้านบาทต่อวัน หรือ 750 ล้านบาทต่อ 1 เดือน หรือ 9 พันล้านบาทต่อปี ซึ่งเงินจำนวนนี้สามารถนำไปพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมากมาย แต่ต้องกับมาเสียในกิจการเช่นนี้ไปอย่างน่าเสียดาย

4.2 บ่อนทำลายความมั่นคงของประเทศ ผู้ติดยาเสพติดจะมีสุขภาพสุขภาพเสื่อมโทรมทั้งร่างกายและจิตใจ ตามฤทธิ์ของยาและมีความคิดคำนึงเพียงต้องมียาเสพติดให้ได้เมื่อเวลาอยาก ฉะนั้นถ้าประเทศใดมีเยาวชนซึ่งจะเป็นพลังของชาติในอนาคต ติดยาเสพติดมากก็เป็นบ่อน

ทำลายความมั่นคงของประเทศมากซึ่งต้องระมัดระวังผู้ที่ไม่หวังดีต่อชาติ จะใช้ยาเสพติดเป็นเครื่องมือ เพื่อทำลายความมั่นคงของชาติ

การรักษาผู้ติดสิ่งเสพติด

ปัจจุบันการรักษาผู้ติดสิ่งเสพติดมีหลายวิธี ทั้งใช้ยาแผนปัจจุบัน แผนโบราณ และบางวิธีใช้หลักศาสนา หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์เป็นที่ยึดเหนี่ยว โดยมีผู้ให้การรักษาเป็นแพทย์และไม่ใช่วินิจฉัยแพทย์ แต่ในด้านการรักษาแผนปัจจุบันได้มีการพัฒนาตลอดเวลา จนเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปแล้วว่าการรักษาผู้ติดสิ่งเสพติดแบ่งออกเป็น 3 ระยะดังนี้

1.ระยะถอนยา เป็นช่วงเวลาที่จำเป็นต้องใช้ยารักษาหรือให้การรักษาอื่นๆ เพื่อระงับหรือบรรเทาความทรมานทางร่างกายและความต้องการทางจิตใจให้น้อยลง ระยะนี้ใช้เวลาประมาณ 2-3 สัปดาห์

2.ระยะฟื้นฟูจิตใจ ภายหลังจากการถอนพิษยาแล้ว ร่างกายทรมาน จิตใจก็ดีขึ้นพอจะรับฟังและคิดได้ เป็นระยะที่เริ่มให้การรักษาทางใจ โดยให้การอบรมเกี่ยวกับศีลธรรม หรือใช้ศาสนามาช่วยให้คนไข้ถือเป็นสิ่งยึดเหนี่ยว ให้ฝึกทางวิชาชีพบ้าง และพักผ่อน หย่อนใจในยามว่าง โดยการเล่นกีฬา ดนตรีและนันทนาการต่าง ๆ คนไข้ระยะนี้ควรให้ปฏิบัติตนเสมอภาคเท่าๆกัน เพื่อป้องกันความคิดกังวลในปมด้อยของตน เป็นการฟื้นฟูสภาพจิตที่อ่อนไหวง่ายจากการติดสิ่งเสพติดเป็นที่พึง ให้เป็นผู้มีจิตใจเข้มแข็ง มีเหตุผล สามารถตัดสินใจปัญหาในการดำรงชีวิตของตนเองในสังคมทั่วไปได้ โดยไม่ต้องพึ่งสิ่งเสพติด ระยะฟื้นฟูจิตใจนี้จะมีการประเมินผลคนไข้เป็นระยะๆ โดยดูจากการรับผิดชอบในหน้าที่ การงานและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่างๆ ไปในทางที่ดี แสดงว่าสามารถปรับสภาพจิตใจให้เข้มแข็ง ก็แสดงว่าสามารถจะดำรงชีวิตประจำวันได้โดยไม่ต้องพึ่งสิ่งเสพติด ฉะนั้นในระยะนี้จะใช้เวลาประมาณ 3-6 เดือน

3.ระยะติดตามผล เป็นระยะที่คนไข้ออกจากโรงพยาบาล ภายหลังจากที่ได้รับการรักษาจนเห็นว่าจิตใจเข้มแข็งดีแล้ว และเพื่อเป็นการป้องกันการหวนกลับไปติดสิ่งเสพติดอีก ระยะนี้การปฏิบัติทำได้ยากมาก เช่น นัดให้คนไข้มาพบที่โรงพยาบาลโดยกำหนดเวลาเป็นระยะๆ หรือส่งจดหมายโดยมีข้อมูลต่างๆ ให้คนไข้กรอกข้อความแล้วส่งคืนกลับมา หรือให้นักสังคมสงเคราะห์ออกไปเยี่ยมที่บ้าน เป็นการติดตามดูคนไข้ว่ายังสามารถคงสภาพจิตใจที่เข้มแข็งและไม่สนใจสิ่งเสพติดได้อีกหรือไม่ ระยะนี้ต้องใช้เวลาประมาณ 1-3 ปี ซึ่งถ้าคนไข้ยังคงให้ความร่วมมือตลอดเวลา 1-3 ปี ตามนัดหมาย ก็มั่นใจได้ว่าคนไข้ผู้นั้นจะเลิก

สิ่งเสพติดได้มีจิตใจเข้มแข็งพอจะไม่กลับไปติดซ้ำอีก

การป้องกันและปราบปรามสิ่งเสพติด

ปัญหาสิ่งเสพติดเป็นปัญหาสังคม ซึ่งมีผลกระทบต่อปัญหาสุขภาพและเศรษฐกิจ ตลอดจนสภาพความเป็นอยู่ของประชาชน โดยส่วนรวม

นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเป็นบุคคลสำคัญที่สุด ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญ ในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญมั่นคงสืบไป หากกล่าวถึงปัญหาสิ่งเสพติด จะเห็นได้ว่าเป็นปัญหาที่มีมานานและเพิ่มความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ ถึงแม้รัฐบาลจะพยายามหามาตรการต่างๆ เพื่อปราบปรามสิ่งเสพติดให้ลดลงก็ตาม แต่ปัญหาสิ่งเสพติดเป็นปัญหาที่มีความสลับซับซ้อน และเกี่ยวข้องกับหลายปัจจัย กล่าวคือมีทั้งผู้ผลิตและผู้จำหน่ายสิ่งเสพติด ผู้เสพสิ่งเสพติด อิทธิพลของสภาพแวดล้อม หรือปัญหาสังคมที่เกิดขึ้น ในปัจจุบันย่อมเป็นอีกปัจจัยที่เป็นตัวเร่งให้ ผู้ที่ต้องการหนีปัญหาโดยสิ่งเสพติดมากยิ่งขึ้น

นักเรียนจึงเป็นบุคคลสำคัญในการช่วยเหลือปราบปรามสิ่งเสพติด โดยเน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาก่อนที่จะเกิดขึ้น การป้องกันที่ดีที่สุดคือ เริ่มจากตัวของนักเรียนทุกคน

บทบาทของนักเรียนในการร่วมมือกับรัฐเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างสิ่งเสพติด

1. มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพสิ่งแวดล้อมและชีวิตในสังคมยุคปัจจุบัน ซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

2. ยอมรับว่าชีวิตทุกชีวิตมีปัญหาแต่ทุกปัญหามีทางแก้ไขได้เสมอทุกคนไม่ว่าร่ำรวยหรือยากจน อยู่บ้านเล็กหรือบ้านใหญ่โต มีพ่อ แม่ พี่น้องหรือเป็นเด็กกำพร้ายอมรับทั้งความทุกข์และความสุข ไม่มีบุคคลใดเลยที่มีแต่ความสุขตลอดชีวิตหรือมีแต่ความทุกข์ตลอดเวลา ชีวิตทุกชีวิตมีความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอเป็นเรื่องธรรมดา สิ่งสำคัญคือนักเรียนมีความเข้าใจยอมรับสภาพความเป็นจริงของชีวิต มองโลกในแง่ดี มีจิตใจเข้มแข็ง อดทนและมีกำลังใจในการต่อสู้อุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตด้วยความรู้สึกภาคภูมิใจ เห็นชีวิตของตนเองมีคุณค่า อย่าหมดหวังในชีวิตหรือหนีปัญหาด้วยการทดลองใช้สิ่งเสพติดตามคำชักชวนของเพื่อนเป็นอันขาด

3. มีความรู้เกี่ยวกับประเภทและอันตรายของสิ่งเสพติดเพื่อช่วยให้คำแนะนำแก่เพื่อนญาติพี่น้อง ผู้ปกครอง และประชาชนในท้องถิ่นให้ทราบถึงพิษร้ายแรงของสิ่งเสพติดต่างๆ

4. นักเรียนและประชาชนให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ปราบปรามสิ่งเสพติดในการหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามสิ่งเสพติดกับเจ้าหน้าที่

กฎหมายสิ่งเสพติดกับการลงโทษ

พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปราม ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 แม้ว่า กฎหมายหลักที่ใช้บังคับหลักที่ใช้บังคับอยู่ ซึ่ง ได้แก่ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 และพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้บัญญัติโทษสูงสุดถึงขั้นประหารชีวิตไว้ก็ตาม การปราบปรามยาเสพติดก็ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ ควร เพราะนักค้ายาเสพติดได้พัฒนาขีดความสามารถเป็น " องค์กรอาชญากรรม " (Organized Crime) และขยายตัวออกไปสู่ระดับประเทศในรูป ของ " อาชญากรรมสากล " (Universal Crime) มีการดำเนินการอย่างลับซับซ้อน ยากต่อการแสวงหาพยานหลักฐาน ให้เพียงพอแก่การพิจารณา สั่งโทษของศาลได้ แม้ในบางครั้งอาจจะจับกุมและศาลลงโทษ แต่ก็ไม่สามารถปราบปรามได้อย่างเด็ดขาด เนื่องจาก " เงิน " ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ ในวงจรการค้ายาเสพติด ยังไม่ได้ถูกกำจัดด้วยสำนักงาน ป.ป.ส. ได้มีส่วนผลักดันให้มีการตรากฎหมาย "พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534" ขึ้นมาใช้บังคับเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยเฉพาะการมุ่งเอาผิดต่อผู้ค้ายาเสพติดระดับ นายทุน และตัวการสำคัญที่อยู่เบื้องหลังการกระทำความผิด และริบทรัพย์สินที่ได้รับมาจากการค้ายาเสพติดเพื่อขจัดแหล่งเงินทุนในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยกฎหมายดังกล่าวประกาศใช้เมื่อวันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2534 ซึ่ง มีมาตรการสำคัญ 2 ประการ คือ

1.มาตรการลงโทษผู้กระทำความผิดฐานสมคบ

โดยกำหนดให้การกระทำที่เป็นการสมคบ หรือตกลงกันเพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นความผิดทางอาญา ซึ่งเป็นการเพิ่มฐานความผิดทางอาญา เพื่อให้มี โอกาสจับกุมนายทุนหรือตัวการสำคัญมาลงโทษได้มากขึ้น และเนื่องจากความผิดในข้อหานี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะใช้ดำเนินการกับตัวการใหญ่หรือนายทุนที่อยู่เบื้องหลัง และเพื่อป้องกันการนำมาตรการพิเศษนี้ไปใช้ในทางที่ผิดกฎหมาย จึงกำหนดให้การดำเนินการตามมาตรการนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากเลขาธิการ ป.ป.ส. ก่อน

2.มาตรการริบทรัพย์สิน

แต่เดิมการริบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดยาเสพติด เป็นไปตามประมวลกฎหมายอาญา โดยศาลมีอำนาจสั่งริบทรัพย์ที่ผู้ต้องหาหรือจำเลย ใช้หรือมีไว้ในการใช้เกี่ยวกับ ยาเสพติดและทรัพย์สิน ที่ได้รับมาจากการกระทำความผิดเท่านั้น แต่ไม่สามารถริบทรัพย์สินที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยมีอยู่จำนวนมาก เช่น บ้าน ที่ดิน เงินฝาก ยานพาหนะ เครื่องประดับ ตลอดจนทรัพย์สินมีค่า และสิทธิเรียกร้องอื่นๆ ที่แปรสภาพมาจากรายได้จากการค้ายาเสพติด ปัญหาเหล่านี้

ได้ถูกแก้ไขด้วย กระบวนการตรวจสอบทรัพย์สิน ตามที่บัญญัติใน พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 ผู้ต้องหาหรือจำเลย ได้รับมาหรือแปรสภาพมาจาก รายได้จากการค้ายาเสพติดได้ กล่าวโดยสรุป คือ เมื่อใดก็ตามที่ผู้ค้ายาเสพติดถูกจับกุมดำเนินคดี บรรดาทรัพย์สินที่บุคคลเหล่านั้นมีอยู่หรือได้มาจากการค้ายาเสพติด ไม่ว่าจะอยู่ในสภาพเดิม เช่น เงินสด หรือเปลี่ยนสภาพเป็นทรัพย์สิน อื่น เช่น เงินฝาก บ้าน ที่ดิน ยานพาหนะ เครื่องประดับ อัญมณี หรืออยู่ในความครอบครองหรือถูกโอนไปเป็นของผู้อื่น เช่น บุตร ภรรยา ญาติพี่น้อง หรือบุคคลภายนอก เป็นต้น จะถูกคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน หรือเลขาธิการ ป.ป.ส. สั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้ชั่วคราวเพื่อป้องกันการรั่วไหลจากนั้นหากผู้ต้องหาหรือผู้เกี่ยวข้องเหล่านี้ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่า ได้ทรัพย์สินเหล่านี้มาจากการประกอบอาชีพ โดยสุจริตหรือซื้อมาโดยถูกต้อง คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินก็จะขอให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาล เพื่อให้ศาลไต่สวนและมีคำสั่งริบทรัพย์สินเหล่านั้น ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งกองทุนจะได้ นำทรัพย์สินเหล่านั้น ไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาเสพติดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ายาเสพติด ผู้กระทำความผิดมีหน้าที่ในรูปของขบวนการแบบมีเครือข่าย มีการสมคบและวางแผนกันในการกระทำความผิด เมื่อได้ทรัพย์สินมาจากการค้ายาเสพติด ก็จะนำไปขยายเครือข่ายอาชญากรรม และแสวงประโยชน์ในเศรษฐกิจส่วนตัว ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการที่สุจริตอื่นๆ ตามกฎหมายฉบับนี้ จึงกำหนดให้มีความผิดฐานสมคบ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถจับกุมและดำเนินคดีกับผู้เป็นตัวการค้ายาเสพติด ซึ่งอยู่เบื้องหลังการกระทำความผิดได้ นอกจากนี้ กฎหมายยังได้กำหนดให้มีมาตรการการริบทรัพย์สิน ซึ่งเกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ด้วยไม่ว่าทรัพย์สินนี้ จะได้เปลี่ยนสภาพไปกี่ครั้งก็ตาม เพื่อเป็นการตัดแรงจูงใจและมีให้ผู้ค้ายาเสพติดได้ใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินดังกล่าว

ความผิดในข้อหาสมคบกันกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

กำหนดให้บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ที่ทำการตกลงกันเพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในข้อหาสำคัญ 5 ข้อหา คือ ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย และครอบครอง เพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดมีความผิดต้องโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และถ้าได้มีการกระทำความผิดเพราะเหตุที่ได้มีการสมคบกันแล้ว จะต้องได้รับโทษหนักขึ้นเช่นเดียวกับผู้
ที่ไปทำความผิดนั่นเองที่เดียว (มาตรา 8) เนื่องจากความผิดในข้อหาสมคบนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะใช้กับผู้เป็นตัวการใหญ่หรือ นายทุนที่อยู่เบื้องหลังการค้ายาเสพติด เท่านั้น กฎหมายนี้จึงกำหนดให้การจับกุมหรือการแจ้งข้อหาสมคบรวมทั้งข้อหาสนับสนุนช่วยเหลือต้องได้อนุมัติจากเลขาธิการ

ป.ป.ส. ก่อน (มาตรา 14) จึงเป็นการกีดกันกรองให้นำความคิดพิเศษนี้มาใช้ตรงตามความประสงค์ที่ตั้งไว้ และเป็นการป้องกันมิให้มีการนำความคิดนี้ไปใช้เพื่อกลั่นแกล้งผู้บริสุทธิ์

การริบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

เมื่อบุคคลใดถูกจับกุมในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในแปดข้อหา คือ ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย ครอบครองเพื่อจำหน่าย สมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิด ตามกฎหมายนี้ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ซึ่งประกอบด้วย บุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม ให้มีการตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ต้องหานั้น หรือของผู้อื่น ว่าเป็น ทรัพย์สินใดเกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดแล้ว จะมีการริบ ยึด หรืออายัด ทรัพย์สินนั้นไว้ แล้วส่งให้อัยการยื่นคำร้องขอต่อศาล ให้ริบทรัพย์สินนั้นต่อไป เว้นแต่ผู้ตรวจสอบ หรือ เจ้าของทรัพย์สิน จะนำสืบได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่ไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิด

กองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ทรัพย์สินที่จะตกเข้า กองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มี 3 ประเภทคือ

ก. ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิด ซึ่งศาลสั่งริบ

ข. ทรัพย์สินของกลาง

ค. ทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุน โดยผลทางกฎหมาย ซึ่ง ได้แก่ ทรัพย์สินที่พนักงาน อัยการ มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง แต่ไม่มีผู้ใดมาขอรับคืน ภายใน 1 ปี รวมทั้งทรัพย์สิน ที่ไม่อาจดำเนินคดีได้ภายใน 2 ปี นับแต่วันที่กระทำความผิด และไม่อาจจับตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ และทรัพย์สินที่ไม่อาจดำเนินคดีต่อไปได้ เพราะเหตุที่ผู้ต้องหา หรือจำเลยถึงแก่ความตาย

เอกสารและแหล่งอ้างอิง

- กนิษฐา ไทยกกล้า. **ประเภทสารเสพติด.สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่** [Online]. Available from: www.sri.cmu.ac.th/~sri/local/.../knowledge_23_pdf-drugs-knowledge.pdf, [สิงหาคม 2548].
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, สำนักงาน. **ความรู้เบื้องต้นเรื่องยาเสพติด. สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. กรุงเทพฯ, 2540.**
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, สำนักงาน. **สารระเหย. เอกสาร โรเนียว. กองวิชาการและวางแผนสำนักคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2536.**
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, สำนักงาน. **สิ่งเสพติด 2000. เอกสาร รวบรวมและเรียบเรียงจากคำบรรยายของนายแพทย์ภาณุพงศ์ จิตะสมบัติ. สำนักพัฒนาและ ป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดสำนักคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2541.**
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, สำนักงาน. **เรียนรู้เรื่องยาเสพติด ชีวิตปลอดภัย. ส่วนพัฒนาการและสื่อ และเทคโนโลยีสำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด, 2545.**
- ความรู้เรื่องยาเสพติด.** [Online]. Available from: arts.kmutt.ac.th/ssc210/Group%20Project/G244/G09/pdf/druginfo.doc
- ทิพย์ภาวรรณ หวังสมบูรณ์ศิริ. **“เรียนรู้เรื่องยาเสพติด” วารสารเพื่อสุขภาพ. ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 2539. หน้า 4-12.**
- บัญชาการศึกษา, กอง. กรมตำรวจ. **ความรู้เรื่องยาเสพติดให้โทษ. กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์ตำรวจ, 2533.**
- พงศ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์, สุพันธ์ ละอองศรี และธีรภัทร สันติเมทนีดล. **จากฝิ่นสู่กาแฟ. เชียงใหม่, โรงพิมพ์ดารารัตน์, 2531.**
- รีดเดอร์ส 'ไคเจสท์ (ประเทศไทย) จำกัด, บริษัท. **ไขปัญหาการรักษาสุขภาพ. กรุงเทพฯ. อัมรินทร์ พรินตติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2541.**
- สาธารณสุข, กระทรวง. **รู้รักษ์สมอง ต้องไม่ใช้ยาเสพติด. กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2544.**

องค์ความรู้เรื่องสารเสพติด : บารากู่. ศูนย์บริการวิชาการและพัฒนานุเคราะห์ด้านการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาเสพติด.[Online]. Available from: [http://www.sri.cmu.ac.th/~
srilocal/drugs/knowledge-details.php?knowledge_id=24](http://www.sri.cmu.ac.th/~srilocal/drugs/knowledge-details.php?knowledge_id=24), [พฤศจิกายน 2549].